

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

Ortaöğretim
(9, 10,11 ve 12. Sınıflar)

Ankara, 2019

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI	5
1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI	5
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	6
1.2.1. Değerlerimiz.....	6
1.2.2. Yetkinlikler.....	6
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI.....	8
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI.....	9

BÖLÜM 2

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ FARKLILAŞTIRILMASI	9
2.1. ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GEREKÇESİ, FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI.....	9
2.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARINI FARKLILAŞTIRMA YÖNTEMİ	13

BÖLÜM 3

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI.....	15
3.1. ÖĞRETİM PROGRAMININ FELSEFESİ VE ÖZEL AMAÇLARI.....	15
3.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ ALANA ÖZGÜ BECERİLERİ.....	16
3.3. ÖĞRETİM PROGRAMINDA DİSİPLİNLER ARASI BAĞLANTILAR.....	17
3.4. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	17
3.5. DERS KİTABI FORMA SAYILARI VE EBATLARI.....	21
3.6. KAZANIMLARIN DAĞILIMI	21
3.7. TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	21

BÖLÜM 1

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim bilgiyi üreten, bu bilgiyi günlük hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkı sağlayan vb. niteliklerdeki bir bireyi tanımlamaktadır. Bu nitelikleri bünyesine almış bireylerin yetişmesine hizmet edecek öğretim programları yalnızca bilgi aktaran bir yapıdan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanımlara ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Her iki gruptaki kazanım ve açıklamalar da ilgili disiplinin yetkin, güncel, geçerli ve eğitim öğretim sürecinde hayatla ilişkileri kurulabilecek niteliktedir. Bu kazanımlar ve kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamaları, sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatta değerler, beceriler ve yetkinlikler çevresinde bütünlüğe bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. Maddesi'nde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim ve öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duyuşsal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek,
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak,
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, "Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ)"nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak,
4. Ortaöğretime tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle, millî ve manevi değerleri benimseyip bunları hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir mesleğe, yükseköğretime ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamaktır.

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı, değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışların arasındaki bütünlüğü kuran bağlantı ve ufuk işlevi görmektedir. Değerlerimiz toplumumuzun millî ve manevî kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlarımıza aktaracağımız öz mirasımızdır. Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkı vermesini sağlayan eylemsel bütünlüklerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori-pratik bütünlüğündeki asli parçamızı oluşturur. Güncellik içinde öğrenme ve öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla geçicidir ve bu sebeple de sürekli gözden geçirmelerle güncellenir, yenilenir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünümüze ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatımızın rutin akışında ve karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan kudretin ve gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceğinin, değerlerini benimsemiş ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlarına bağlı olduğu tartışmasız bir gerçektir. Bundan dolayı eğitim sistemimiz her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırma amacıyla hareket eder. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarılı, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmek asli görevidir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma amacı çerçevesindeki işlevini, öğretim programlarını da kapsayan eğitim programıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Öğretim programlarında bu anlayışla değerlerimiz, ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme ve öğretme sürecinde hem kendi başlarına, hem ilişkili olduğu alt değerlerle ve hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde; kişisel, sosyal, akademik hayatta ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler TYÇ’de belirlenmiştir. TYÇ sekiz anahtar yetkinlik belirlemede ve bu yetkinlikleri şu şekilde tanımlamaktadır:

- 1. Ana Dilde İletişim:** Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme ve yorumlama (dinleme, konuşma, okuma ve yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmaktadır.
- 2. Yabancı Dillerde İletişim:** Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem de yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim, öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Bireyin yeterlilik seviyesi, bireyin sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları ile farklı diller arasında değişkenlik gösterecektir.
- 3. Matematiksel Yetkinlik ve Bilim / Teknolojide Temel Yetkinlikler:** Matematiksel yetkinlik, günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapılmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaşı olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

- 4. Dijital Yetkinlik:** İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsar. Söz konusu yetkinlik, bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.
- 5. Öğrenmeyi Öğrenme:** Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme, bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim ve öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.
- 6. Sosyal ve Vatandaşlıkla İlgili Yetkinlikler:** Bu yetkinlikler, kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içerir; bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân tanıyacak; gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise, toplumsal ve siyasal kavram ve yapılara ilişkin bilgiye, demokratik ve aktif katılım kararlılığına dayalı olarak medeni hayata tam olarak katılmaları için bireyleri donatmaktadır.

7. **İnisiyatif Alma ve Girişimcilik:** Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade eder. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.
8. **Kültürel Farkındalık ve İfade:** Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesidir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Hiçbir insan, bir başkasının birebir aynısı değildir. Bu sebeple, öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart olması” insanın doğasına terstir. Buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir beklenti olarak değerlendirilemez. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için, ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarından değil öğretmen ve eğitim uygulayıcılarından beklenir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılacak ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, onlara sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
3. Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya tekniikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları, öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde insanın çok yönlü gelişimsel özelliklerine dair mevcut bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi dikkate alan harmonik bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insan gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve gelişimin hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında, her yaş döneminde bireylerin gelişim özelliklerini dikkate alarak destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürse de tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evreler de başlangıç ve bitişleri açısından homojen değildir. Bu sebeple programlar olabildiğince bunu göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaçlarını ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık belirli yönelimlerle karakterize edilir: basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardıllığı noktasında dikkate alınmış hem de sınıflar düzeyinde derslerin dağılımlarında ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu zamanlar gelişim açısından riskli ve kritik zamanlardır. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencinin durumuna daha duyarlı davranması beklenir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve ayrıca düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden, öğrencinin edindiği bir kazanımın, gelişimde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate almaları beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar, ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Öte yandan bu durum bireylerarası ve bireyin kendi içindeki farklılıkları da kapsar. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içindeki özellikleri ile farklıdır. Örneğin bir bireyin soyut düşünme yeteneği güçlü iken aynı bireyin resim yeteneği zayıf olabilir.

BÖLÜM 2

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ FARKLILAŞTIRILMASI

2.1. ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GEREKÇESİ, FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI

Özel yetenekli öğrencilerin eğitimi alanı, son yüzyılda yapılan bilimsel çalışmaların öncülüğünde kendine ait öğretimsel kimliği olan yeni bir disiplin olarak ortaya çıkmıştır. Özel yeteneklerin eşsiz toplumsal değeri ve özel yetenekli öğrenciler için geliştirilen özel öğretim programlarının genel öğretim programlarından özgün bir şekilde farklılaşması, bu kimliğin ortaya çıkışında ayrı bir rol oynamıştır. Genel öğretim

programlarının özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde çeşitli yönleriyle yetersiz kalması ilk ve ortaokul yıllarında yetenek kayıplarının oluşması na neden olmaktadır. Bu olgu, dünya genelinde özel yetenekli öğrenciler için özel eğitim modellerinin geliştirilmesinin temel gerekçesini oluşturmuştur. Özel yetenekli öğrenciler için geliştirilen standart bir programın bu öğrencilerin gelişim ihtiyaçlarını karşılamada yeterli olacağı düşüncesi, tüm bu programların temel hipotezi olmuştur.

Özel yeteneklilerin eğitimi alanını çeşitli öğretim programı kuramları şekillendirmiştir. Bu kuramlar, özel yetenekliler için öğretim programlarına ilişkin güçlü felsefi yaklaşımlar sunmaktadır. Birincil yaklaşım öğretim programının bilişsel süreçlerin gelişimi olarak kabul edilmesidir. Bu yaklaşım süreç becerilerinin geliştirilmesi üzerine odaklanmış ve öğretim programının ileri düşünme becerileri etrafında organize edilmesine öncülük etmiştir. İkinci felsefi yaklaşım da beceri merkezlidir ancak öğretim programını öğrenmeye ilişkin standart girdiler ve çıktılar etrafında organize etmektedir. Eğitimin bir sonucu olarak beceri ve başarıdaki gelişimi belirlemek için ölçülebilir çıktılar merkeze almaktadır. Çocuk merkezli olan felsefi yaklaşımda ise öğretim programının kişisel anlamına ağırlık verilmektedir. Bu yaklaşım, bireysel ihtiyaçlara göre şekillendirilmiş öğretim programına değer verir. Özel yeteneklilerin eğitimini etkileyen üçüncü felsefi yaklaşıma göre öğretim programı sosyal yapılandırma olarak görülmektedir. Öğretim programları, sosyal değişimin bir aracı olarak kullanılmaktadır. Eğitimin toplumsal katılımı, sorumluluğu ve değişimi desteklemesi beklenmektedir. Bu yaklaşım kültür merkezli öğretim programlarının ortaya çıkmasında etkili olmuştur.

Özel yetenekli öğrencilere yönelik özel öğretim programlarının ana ilkesi, bu programların sağlamayı hedeflediği öğrenme deneyimlerinin genel öğretim programlarının sağladığı deneyimlerden nitel olarak farklı olmasıdır. Nitel farklılığı tanımlamak her ne kadar görelisi olsa da özel yetenekli öğrencileri özel yapan özelliklerine ve ihtiyaçlarına uygun farklılaştırmaların yapılması nitel farklılık üzerine oluşan genel bir uzlaşdır. Bu özellikler arasında gelişim, öğrenme, biliş, motivasyon ve ilgi gibi bireye özgü özelliklerde var olan nitel ve nicel farklılıklar gösterilebilir. Farklılaştırılmış öğretim programı, genel öğretim programlarının sağlamadığı ileri düzeyde bilişsel ve duyuşsal kavramları, konuları, süreçleri ve özel yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerine uygun stratejileri kapsar.

Özel yetenekli öğrencilere yönelik öğretim programlarının genel öğretim programlarından nitel olarak farklılaştırılması; programın içerik, süreç ve ürün boyutlarıyla yapılabilmektedir. Özel yetenekli öğrenciler için özel öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde söz konusu üç temel boyut kullanılmış ve bu boyutlar aşağıda ele alınan ilkeleri yanıtacak şekilde farklılaştırılmıştır. Ayrıca geliştirilen yeni programlar bu ilkeler ölçüt alınarak değerlendirilmiştir..

2.1.1. İçerik Boyutu

İçerik boyutu; öğrencilere kazandırılması planlanan kavramları, yaklaşımları, kuramları, fikirleri ve diğer bilgi türlerini kapsamaktadır. İçerik figüratif, sembolik, semantik ve davranışsal bilgi türlerinden oluşabilir. Figüratif bilgi objeler, şekiller, resimler ve grafik gibi figürlerden; sembolik bilgi harfler, rakamlar ve matematiksel sembollerden; semantik bilgi sözcükler ve fikirlerden; davranışsal bilgi duygular ve algılar gibi davranışlardan oluşur. Özel yetenekli öğrencilerin eğitimi için geliştirilen öğretim programlarının içerik boyutu sayılan ilkeleri içermelidir:

1. **Soyutluk:** Daha az veri düzeyinde bilgiye, daha çok soyut kavramlara ve genellemelere yer verilmelidir. Bilgi; veri-olgu, kavram, genelleme-ilke ve teori türlerini kapsamalıdır.
2. **Karmaşıklık:** İçerikte yer alan teoriler ve genellemeler; soyut kavramları, genellemeler arası ilişkileri, ilkeleri ve disiplinler arası bağlantıları kapsamalıdır.

3. **Çeşitlilik:** Genel öğretim programlarındaki konu ve temaların yanı sıra zenginleştirilmiş sıra dışı konulara, temalara ve diğer disiplinlere yer verilmelidir.
4. **Organizasyon:** İçerik disiplinler arası bağlantılarla kapsamlı kavram, genelleme ve teoriler etrafında inşa edilmelidir.
5. **Seçkin Kişiler:** Programlar dehaların ve seçkin kişilerin bireysel, sosyal ve mesleki özelliklerini, başarılarını, başarısızlıklarını, sorunla başa çıkma yollarını içermelidir.
6. **Yöntemler:** Disiplinlere özgü araştırma yöntemleri teorik ve uygulamalı olarak ele alınmalı, yöntem bilgisi verilmelidir.

2.1.2. Süreç Boyutu

Süreç boyutu, öğretim programının içeriğinin öğretilme yolları ve öğrencilerin bilgiyi öğrenme, kullanma ve çıktıya dönüştürme biçimleri ile ilişkilidir. Süreç farklılaştırması öğrencilerin öğrenme etkinliklerinde kullandıkları öğrenme ve düşünme türlerini, öğretimin hızını, öğrencilerin mantıksal yaklaşım biçimlerini, akıl yürütmelerini, keşif yoluyla öğrenmelerini, araştırma yöntemlerini ve öğretim yollarının çeşitliliğini kapsamaktadır. Özel yetenekli öğrencilerin eğitimi için geliştirilen öğretim programlarının süreç boyutu aşağıdaki ilkeleri içermelidir:

1. **İleri Düzeyde Düşünme Becerileri:** Programlar, öğrencilerin mevcut bilgileri yeniden kavramsal- laştırmaları ve yeni bilgi üretmeleri için sorgulayıcı, üretken ve sentezleyici düşünme becerilerinin geliştirilmesini ve uygulanmasını sağlamalıdır. Anlama ve hatırlama gibi temel düzeyde düşünme becerilerine daha az; analiz, sentez ve değerlendirme gibi ileri düzeyde düşünme becerilerine daha çok yer verilmelidir. Öğretim programları sorgulayıcı düşünme ve yaratıcı düşünme gibi öğrenciler için ileri düzeyde düşünme uygulamaları sunmasının yanı sıra öğretmenler için de öğretimde eleştirel bir bakış açısı kazandırmalıdır.
2. **Açık Uçluluk:** Çoğul düşünmeyi teşvik eden ve kullanımını gerektiren problemlere ve etkinliklere yer verilmelidir.
3. **Keşifçi Öğrenme:** Öğretim programları, öğrencilere bilginin sürekli değiştiğini keşfetmelerine ve yeni bilgi edinimini bir davranış hâline getirmelerine yardımcı olmalıdır. Keşif yoluyla öğrenmeyle yakından ilişkili olan gözlemleyerek, yaparak, deneyerek, veri toplayarak ve bu verilere dayanarak bilgi, fikir, ilke, genelleme ve anlam oluşturmaya dayalı süreç becerilerine yer verilmelidir. Öğrenme etkinliklerinde gözlemlene, sınıflama, betimleme, yordama ve genelleme gibi hem birincil hem de ikincil zihinsel süreçler yer almalıdır.
4. **Kanıtı Dayalı Akıl Yürütme:** Programlar, akıl yürütmeyi destekleyen açıklama ve örneklendirme gibi kanıtı dayalı akıl yürütme süreçlerini içermelidir.
5. **Seçme Özgürlüğü:** Öğretim programları, öğrencinin seçimine dayalı öğrenmeyi ve gelişimi teşvik etmelidir. Programlarda, öğrencilere karar alma ve tercih yapma fırsatı veren kazanımlar bulunmalıdır. Öğrencinin öğrenme yolu yalnızca öğretmen tarafından değil öğrencinin kendisi tarafından da belirlenmelidir.
6. **Araştırma Yöntemleri:** Öğretim programları, disipline özgü araştırma yöntemlerinin kullanımını gerektiren süreç becerilerini içermelidir. Gözlem yapma, verileri ve bilgiyi sınıflandırma, araştırma bulgularını yorumlama ve yorumlara temel oluşturan bilimsel kanıtları değerlendirme becerilerine yer verilmelidir.

7. **Öğretimin Hızı:** İçerik, özel yetenekli öğrencilerin öğrenme ve gelişim hızına uygun bir hızda verilmelidir. Tekrarlayan ve örtüşen içerik daraltılarak yerine farklılaştırılmış içerik eklenmelidir.
8. **Süreç Çeşitlendirmesi:** Öğretim programları, öğrenme sürecinde çeşitlilik oluşturacak şekilde tasarlanmalıdır. Doğrudan anlatım, film gösterimi, geziler, seminerler, çalıştaylar, bilgisayar destekli öğretimler, yapılandırılmış tartışmalar, bireysel çalışmalar, grup çalışmaları, keşifçi öğrenmeler, proje temelli öğretim, uzman mentörlüğü ve gözlemi, saha gezileri gibi çeşitli öğretim yöntemlerinin kullanımını gerektiren kazanımlara yer verilmelidir.
9. **Grup Etkileşimi:** Programlar akran öğretimini destekleyecek şekilde tasarlanmalı, grup çalışmalarında liderlik ve iletişim becerilerini destekleyen kazanımlara yer verilmelidir.

2.1.3. Ürün Boyutu

Ürün, öğrenme sonucunda ortaya çıkan soyut ve somut çözümler ve davranışlardır. Fikirler, problem çözümleri, uygulamalar, raporlar, fotoğraflar, görsel veya işitsel programlar, şiirler, romanlar, besteler, danslar ya da resimler öğrenci ürünlerine örnek olarak verilebilir. Özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde öğretim programlarının ürün boyutu aşağıdaki ilkeleri yansıtmalıdır:

1. **Gerçek Yaşam Problemleri:** Ütopik, yapmacık sorunlar ve projeler yerine kişisel, yerel, ulusal ya da evrensel olarak öğrencilerin ilgisini çeken problemlere ve proje konularına yer verilmelidir. Projelerin öğrenciler için kişisel anlamı olmalıdır. Uzun soluklu projeler yerel sorunların çözümüne ilişkin olmalıdır.
2. **Problem Keşfi:** Ürünler, problem keşfine dayanmalıdır. Öğrenciler kendilerine sunulan problemlerin yanı sıra kendi keşfettikleri problemlerin çözümüne yönelik ürünler veya projeler üzerinde de çalışmalıdır.
3. **Gerçek Hedef Kitle:** Projeler ve ürünler yalnızca öğretmene ve sınıfa sunulmak üzere geliştirilmeli; okul yönetimi, belediye, sanat galerisi, yayınevi ve sivil toplum kuruluşları gibi gerçek hedef kitleleri ve toplulukları kapsamalıdır.
4. **Ürün Değerlendirmesi:** Ürünlerin değerlendirilmesinde ölçüt olarak profesyonel ürünlerde aranan nitelikler kullanılmalıdır. Öğrencilerin değerlendirme ölçütlerini kendilerinin de belirlemeleri ve öz değerlendirme yapmaları sağlanmalıdır.
5. **Sentez Ürün:** Özet veya taklit ürün değil, yeniden yorumlama, detaylandırma, geliştirme, birleştirme ya da farklılaştırma yolları ile elde edilen sentez niteliğinde ürünlere odaklanılmalıdır.
6. **Üründe Çeşitlilik:** Programlar tek tip yerine üründe çeşitliliği teşvik etmelidir. Geliştirecekleri ürünlere öğrencilerin kendilerinin de karar verme hakları olmalıdır.
7. **İletişim Öğeleri:** Programlar, öğrencilerin güçlü yanlarını kullanarak ürün ve projelerini hedef kitleyi ikna edecek şekilde sunumlarını teşvik eden öğeler içermelidir.

2.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARINI FARKLILAŞTIRMA YÖNTEMİ

Özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde genel kabul gören yaklaşım; bu öğrencilere yönelik programların genel öğretim programlarından kopuk olmaması, aksine genel öğretim programlarının üzerine inşa edilmesi yönündedir. Bu yaklaşıma paralel olarak genel öğretim programları daraltma, zenginleştirme ve hızlandırma stratejileri kullanılarak farklılaştırılmış ve yeni özel öğretim programları geliştirilmiştir.

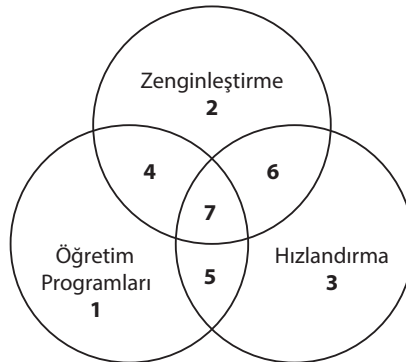
Genel öğretim programlarında zenginleştirme ve hızlandırmaya yer açmak için programlarda iki şekilde daraltma yapılmıştır: Genel öğretim programlarında bazı kazanımlara ayrılan süre, özel yetenekli öğrencilerin öğrenme hızı dikkate alınarak azaltılmıştır. Özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde yetersiz bulunan ve yer almadığında programların yapısına zarar vermeyen kazanımlar ise programlardan çıkartılmıştır.

Programları zenginleştirmek amacıyla özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde etkililiği bilimsel araştırmalarla kanıtlanmış öğretim programı modelleri ve her öğretim programının ilişkili olduğu disiplinlere özgü modeller kullanılmıştır. Programların geliştirilmesi yalnızca bir kurama veya modele dayandırılarak sınırlandırılmamış, farklı modellerin yer aldığı sentezleyici bir yaklaşım ile gerçekleştirilmiştir. Bu modellerde yer alan genel beceriler alana özgü bilgi ile harmanlanarak öğretim programlarına özgü kazanımlara dönüştürülmüş, öğrenme alanlarının ve ünitelerin bütünlüğünü bozmadan içeriğine uyarlanarak programlara eklenmiştir.

Programlarda hızlandırmaya yer verilmiştir. Genel öğretim programlarında üst sınıflarda yer alan bazı kazanımlar özel yetenekli öğrencilerin öğrenme hızı dikkate alınarak alt sınıflara çekilmiştir. Bazı ünitelerde ise bir kazanımın kapsamı genişletilerek üst sınıftaki uzantısı çıkartılmıştır. Kazanım bazında hızlandırmalarda öğrenme alanının veya ünitenin bütünlüğü korunmuştur.

Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde, Millî Eğitim Bakanlığı öğretim programları, zenginleştirme modelleri ve hızlandırma yöntemi kullanılarak Şekil 1'de görüldüğü gibi yedi alandan oluşan şema oluşturulmuştur. Bu şemaya uygun olarak aşağıda sıralanan yedi alanda kazanım üretilmiştir:

1. Öğrenme alanı, ünite veya kazanımlar olduğu gibi korunmuştur.
2. Tamamen yeni öğrenme alanı, ünite veya kazanım geliştirilerek zenginleştirme yapılmıştır.
3. Üst sınıftan öğrenme alanı veya ünite çekilerek hızlandırma yapılmıştır.
4. Öğrenme alanına veya üniteye modellere uygun yeni kazanımlar eklenerek ve mevcut kazanımlar modellere göre farklılaştırılarak zenginleştirme yapılmıştır.
5. Öğrenme alanına veya üniteye üst sınıflardan kazanım eklenerek hızlandırma yapılmıştır.
6. Tamamen yeni öğrenme alanı, ünite ve kazanım geliştirilerek ve bu öğrenme alanlarına veya ünitelere üst sınıflardan kazanımlar eklenerek zenginleştirme ve hızlandırma birlikte yapılmıştır.
7. Öğrenme alanına veya üniteye modellere uygun yeni kazanımlar eklenerek ve üst sınıflardan kazanım çekilerek hızlandırma ve zenginleştirme birlikte yapılmıştır.

Şekil 1. Program Farklılaştırma Şeması

2.2.1. Disiplinler Arası Bağlantıların Kurulması

Bütün öğretim programlarında disiplinler arası bağlantılar kurulmuştur. Bu çalışma belirli bir yöntem göre yapılmıştır. Öncelikle program geliştirme grupları kendi disiplinlerine ait öğretim programlarını geliştirirken aynı zamanda diğer öğretim programlarının ilişkili olduğu disiplinleri de dikkate alarak kendi programları için disiplinler arası kazanımlar yazmışlardır. Bütün öğretim programları tamamlandıktan sonra program geliştirme grupları diğer öğretim programlarının kazanımlarını tek tek inceleyerek kendi programları ile ilgili olan kazanımları belirlemiştir. Grupların kendi programları için disiplinler arası kazanım geliştirme ve diğer öğretim programlarıyla kendi programlarını ilişkilendirme çalışmaları tamamlandıktan sonra her bir grup diğer öğretim programlarını tekrar inceleyerek disiplinler arası bağlantı kazanımları geliştirmiştir. Bu kazanımlar aşağıda yer alan üç türden oluşmuştur:

1. İki disiplin arasında bağlantı kuran yeni kazanımlar yazılmıştır.
2. Bir öğretim programında bulunan kazanım, disiplinler arası bağlantı oluşturacak şekilde düzenlenmiştir.
3. Kazanım açıklamalarına ekleme yapılarak kazanım disiplinler arası yapılmıştır.

2.2.2. Kademeler Sınıflar ve Disiplinler Arası Uyum Kontrolleri

Öğretim programları; kademeler, sınıflar ve disiplinler arası uyum açısından incelenerek kazanımların dikey ve yatay kontrolleri ve düzenlemeleri yapılmıştır. Bu süreçte her bir öğretim programında yer alan kazanımların ön koşul ve ardıl becerileri kontrol edilmiştir. Öncelikle kazanımlar her öğretim programında sınıf içi ön koşulluk ve ardılık yönüyle incelenerek kazanım sıraları düzenlenmiştir. Daha sonra aynı işlem sınıflar arası ve kademeler arası yapılmıştır. Bir öğretim programındaki kazanımlar sınıfa göre tablolaştırıldıktan sonra her bir kazanımın alt ve üst sınıf uzantıları incelenmiştir. Alt veya üst sınıftaki uzantısı gereksiz bulunan kazanımlar çıkartılmış, örtüşen kazanımlar yeniden düzenlenmiştir. Alt veya üst sınıfta uzantısı bulunması gereken ama olmayan kazanımlar programlara eklenmiştir. Bu çalışmalarla kazanımların sınıflar arası değişimi, gelişimsel bakımdan ve kazanımın yer aldığı disiplinin yapısına uygun olarak düzenlenmiştir.

Bütün öğretim programlarında disiplinler arası kontroller ve düzenlemeler yapılmıştır. Her bir öğretim programının çalışma grubu diğer öğretim programlarının kazanımlarını inceleyerek kendi öğretim programlarının kazanımları ile veya öğretim programlarının ilişkili olduğu disiplin ile çelişen kazanımları belirlemiştir. Ayrıca disiplinler arası becerilerin ön koşulluğu ve ardılığı kontrol edilmiştir. Bir öğretim programındaki bir kazanımın edinimi, başka bir öğretim programındaki bir kazanımın (ön koşul) edinimine bağlı olan kazanımlar saptandıktan sonra grupların ortak çalışmasıyla bu kazanımların sınıfı ve kapsamı belirlenmiştir.

2.2.3. Öğretim Programlarının Yeterliklerinin Değerlendirilmesi

Öğretim programlarının geliştirilme sürecinde program değerlendirmesi aşama aşama yapılmıştır. Değerlendirmede daha önce incelenen ve Tablo 1'de yer alan özel yeteneklere yönelik hazırlanan 22 adet öğretim programının ilkeleri ölçüt olarak kullanılmıştır. Her sınıf düzeyinde yer alan ünitelerin ve öğrenme alanlarının içerik, süreç ve ürün boyutları bu ölçütler kullanılarak değerlendirilmiştir. Değerlendirme tamamlandıktan sonra sınıf düzeyinde her bir öğretim programının bu ölçütleri ne düzeyde karşıladığı saptanmış, yetersiz bulunan boyutlarda veya öğretim programının tamamında ek farklılaştırmalar yapılmıştır.

Tablo 1. Öğretim Programlarını Değerlendirme Rubriği

Ünite / Öğrenme Alanı	Öğretim Programı Farklılaştırma İlkeleri																					
	İçerik						Süreç						Ürün									
	Veri-Olgı	Kavram	Genelleme	Teori	1. Soyutluluk		1. İleri Düzey Düşünme	2. Açık Uçluluk	3. Keşifçi Öğrenme	4. Kanıta Dayalı Akıl Yürütme	5. Seçme Özgürlüğü	6. Süreç Çeşitlendirmesi	7. Araştırma Yöntemleri	8. Öğretimin Hızı	9. Grup Etkileşimi	1. Gerçek Yaşam Problemleri	2. Gerçek Hedef Kitle	3. Ürün Çeşitlendirmesi	4. Sentez Ürün	5. İletişim Öğeleri	6. Problem Keşfi	7. Ürün Değerlendirmesi
1.																						
2.																						
3.																						
4.																						

BÖLÜM 3

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

3.1. ÖĞRETİM PROGRAMININ FELSEFESİ VE ÖZEL AMAÇLARI

Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programıyla; dinlediklerini / izlediklerini ve okuduklarını anlayan, kendilerini yazılı, sözlü ve görsel olarak ifade eden, eleştirel, yansıtıcı, yaratıcı düşünen, iletişime açık, iş birliği içerisinde olabilen, millî, manevî ve evrensel değerlere duyarlı bireyler yetiştirilmesi amaçlanmıştır.

Program; öğrencilerin bilgi, birikim, beceri, gelişimini göz önünde bulundurarak öğrenciyi merkeze alan ve öğrencilerin gerçek yaşam problemlerinin çözümüne duyarlı olmasını amaçlayan bir yaklaşımla hazırlanmıştır.

Özel yetenekli öğrencilerin eğitimi için özel olarak hazırlanan bu programda dinleme / izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinde soyut ve yaratıcı düşüncüyü ön plana alarak üretkenliğe teşvik edilen yenilikçi bireyler yetiştirmek esas alınmıştır. Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı, öğrencilerin hayat boyu kullanacakları dil becerilerini kazandırarak bu becerileri etkili bir şekilde kullanmalarını; kendilerini bireysel, sosyal ve zihinsel yönden geliştirmelerini, edebî eserlerle buluşarak estetik haz ve edebiyat sevgisi kazanmalarını, Türkçe sevgisiyle, istek duyarak dinleme / izleme, konuşma, okuma ve yazma, alışkanlığı edinmelerini sağlayacak şekilde çağın gereksinimlerini karşılayabilecek bilgi, beceri ve millî, manevî, evrensel değerleri içeren bir bütünlük içinde yapılandırılmıştır.

Bu programla öğrencilerin;

1. Edebiyatın doğasını, işlevini, birey ve toplum için önemini kavramaları,
2. Edebî metinler aracılığıyla Türkçenin inceliklerini, Türk edebiyatının tarih içinde gösterdiği değişim ve gelişimi tanımaları,
3. Türk edebiyatına ait eserler aracılığıyla millî, manevi, ahlaki, kültürel ve evrensel değerleri anlamaları,
4. Dinleme, konuşma, okuma ve konuşma stratejilerini doğru ve uygun şekilde kullanarak etkili iletişim kurabilmeleri ve bu becerileri yaratıcı ve üretken kullanabilmeleri,
5. Metinler aracılığıyla okuduğunu anlama ve eleştirel okuma becerilerini geliştirmeleri, okuma alışkanlığı ve okuma kültürü kazanmaları,
6. Dinleme / izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin yanı sıra eleştirel düşünme, yaratıcılık, soyut düşünme, iletişim, iş birliği ve çözüm üretme becerilerini geliştirmeleri,
7. Türkçeyi, konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanmaları,
8. Dinledikleri / izledikleri ve okuduklarından hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmaları; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmeleri,
9. Üretici okuma ve yaratıcı yazma alışkanlığı kazanmaları,
10. Duygu ve düşünceleri ile bir konudaki görüşlerini veya tezini disiplinler arası yöntemlerle sözlü ve yazılı olarak gerekçelendirip etkili ve anlaşılır biçimde ifade etmeleri,
11. Bilgiyi araştırma, keşfetme, yorumlama, çözümlenme, değerlendirme ve zihinde yapılandırma becerilerini geliştirmeleri,
12. Basılı materyaller ile çoklu medya kaynaklarından bilgiye erişme, bilgiyi düzenleme, sorgulama, kullanma ve üretme becerileri ile kaynakların güvenilirliğini araştırma sorumluluğunu geliştirmeleri,
13. Dinlediklerini / izlediklerini ve okuduklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmeleri ve sorgulamaları,
14. Millî, manevi, ahlaki, tarihî, kültürel, sosyal değerlere önem vermeleri; millî, manevi duygu ve düşüncelerini güçlendirmeleri,
15. Çeşitli kaynaklardan elde ettikleri bilgileri; soruları cevaplamak, araştırmak, proje hazırlamak, bulguları paylaşmak, problem çözmek, çözüm önerileri üretmek için analiz etmeleri ve değerlendirmeleri amaçlanmaktadır.

3.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ ALANA ÖZGÜ BECERİLERİ

Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programında alana özgü dört temel beceriye yer verilmiştir:

1. **Dinleme / izleme:** Dinleme / izleme gelişen teknoloji ile birlikte bireyin günlük hayatında en sık kullandığı beceridir. Öğrenciler etkili bir dinleme / izleme eğitimiyle söz varlığını zenginleştirme, problem çözme, analitik ve eleştirel düşünme, yorumlama, çözümlenme, sentezleme, değerlendirme, özgün fikirler üretme, araştırma ve sorgulama gibi beceriler edinirler.
2. **Konuşma:** Konuşma; kendini ifade etmenin, sosyalleşmenin, iletişime geçmenin, duygu ve dü-

şüncelerini paylaşmanın en etkili aracıdır. Konuşma eğitimiyle; kendini etkili bir şekilde ifade etme, duygu ve düşüncelerini dinleyicilere etkili bir şekilde aktarma, konuşmayı planlama, proje sunma, dinleyicileri ikna etme, tartışma, değerlendirme, beden dilini doğru ve etkili kullanma becerilerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

- 3. Okuma:** Okuma bir dil becerisi olmanın yanı sıra öğrenme sürecinin de en önemli araçlarından biridir. Okuma eğitimiyle öğrencilere karşılaştıkları dijital ve basılı metinleri uygun yöntemlerle doğru ve akıcı okuyabilme, okuduklarını doğru anlamlandırarak eleştirel bir bakış açısıyla yorumlayabilme, problem çözme, analitik düşünme, üretici okuma, araştırma becerisi ile okuma estetiği, zevki ve alışkanlığı kazandırılması amaçlanmıştır.
- 4. Yazma:** Yazma becerisi bireyin duygu ve düşüncelerini aktardığı iletişim yollarından biridir. Yazma eğitimiyle öğrencilerin yaratıcı yazma, ikna edici yazma, dijital ortamda yazma, proje hazırlama, değerlendirme, özgün fikirler üretme, problem çözme, araştırma, Türkçeyi doğru ve etkili kullanma becerileri ile yazma zevki ve alışkanlığı kazandırılması amaçlanmıştır. Bu programda yazma bir süreç olarak ele alınmıştır.
5. Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programında dört temel dil becerisinin yanı sıra öğrencilere bilgi okuryazarlığı, görsel okuryazarlık, medya okuryazarlığı, dijital okuryazarlık ile eleştirel düşünme, yaratıcı ve yenilikçi düşünme, problem çözme, araştırma, girişimcilik, iletişim ve iş birliği becerileri kazandırılması hedeflenmiştir.

3.3. ÖĞRETİM PROGRAMINDA DİSİPLİNLER ARASI BAĞLANTILAR

Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programında kazanımlar metin içi, metin dışı ve metinler arası bağlantılar kurmayı sağlayacak şekilde yapılandırılmıştır. Bu program ile farklı alanlardaki ortak bilgi ve birikimlerin birbirini desteklemesi için diğer alan uzmanları ile iş birliği yapılarak disiplinler arası bağlantılar sağlanmıştır. Nitekim Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programındaki ilk Türk-İslam eserleri konusu ile işlenirken Tarih Dersi Öğretim Programı'nda "9.6.4 Türk-İslam Devletlerinin ilk edebî ürünlerinin ortaya çıkmasının altında yatan etkenleri analiz eder" kazanımı, aynı sınıf düzeyinde farklı alanlarda ele alınarak disiplinler arası bağlantı kurulması amaçlanmıştır. Böylece öğrencilerin öğrenmelerini farklı alanlarda pekiştirmeleri ve kullanmaları sağlanmış olacaktır.

Özel yetenekli öğrencilere yönelik hazırlanan bu programda disiplinler arası bağlantılardan faydalanmanın öğrencilerin bilhassa yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştireceği düşünülmektedir.

3.4. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı hazırlanırken bütün metin türlerinde hedeflenen kazanımlar, tekrara düşmemek için ortak kazanımlar başlığı altında verilmiştir. Belirli türlere özgü kazanımlar ise ilgili metin türlerinin altında ifade edilmiştir.
2. Programdaki okuma çalışmalarında, metinleri anlamak ve değerlendirmek esastır. Değerlendirmenin bir parçası olarak metinlerin edebiyat geleneği içindeki yerini belirlemek üzere edebiyat tarihinden yararlanılmalıdır. Ancak bu yararlanma, edebiyat tarihinde bütün türlerin gelişimini bir arada vermek yerine, her türün içinde edebiyat geleneğinin yansıtılması şeklinde gerçekleşmelidir.

3. "Giriş" üniteleri ünite tablosunda belirtilen kendi konuları çerçevesinde ele alınacaktır.
4. Edebiyat eğitimi, edebiyatla ilgili bilgilerin yanı sıra öğrencilerin dilin inceliklerini keşfedecekleri, dil bilincini ve becerilerini geliştirecekleri bir zemindir. Bu bilincin ve becerilerin geliştirilmesi için öğrencilerin edebiyatla temasının okuyucu rolüyle sınırlanmaması, yazma, dinleme ve konuşma yoluyla dil ve edebiyat bilgilerini hayatlarında kullanmalarına olanak sağlayacak çalışmalara yer verilmesi önemlidir.
5. Zümre öğretmenlerince "Ünite, Konu ve İçerikler" tablosu dikkate alınarak belirlenecek kitapların okunup tartışılması, öğrencilerin okuma alışkanlığını geliştirecektir. Buna göre Türk Dili ve Edebiyatı dersi kapsamında öğrencilerin farklı türlerde yazılmış kitapları okumaları sağlanacaktır.
6. Türk dili ve edebiyatı derslerinde dil bilgisi çalışmaları, öğrencilerin temel eğitimden edindikleri bilgilerden hareketle ünitelerdeki ilgili metinler üzerinde yaptırılacaktır. Konu anlatımına girilmeyecektir. Temel eğitimde gördükleri konulara yönelik olarak gerektiğinde hatırlatma amaçlı kısa açıklamalar yapılabilir.
7. Ünitelerdeki sözlü iletişim çalışmalarına ait açıklamalar dikkate alınarak konuşma ve dinleme uygulamaları aşamalı biçimde gerçekleştirilir. Her ünitenin başında, yapılacak sözlü iletişim çalışmaları planlanır, her öğrencinin sözlü iletişim uygulamasına katılması sağlanmalıdır. Ünitelerdeki sözlü iletişim tür ve tekniklerine dair tanıtıcı bilgiler verilmeli, gerekli görüldüğünde konuyla ilgili örnek video ve uygulamalardan yararlanılarak öğrencilerin konuşma ve dinleme tekniklerini kavramaları sağlanmalıdır.
8. Ders işleniş sürecinde kelime veya kelime gruplarının doğru telaffuzuna yönelik çalışmalara yer verilmelidir.
9. Dersin işlenişinde ve uygulamalarda görsel iletişim araçlarına yer verilmeli; slayt, bilgisayar, televizyon, etkileşimli tahta, Genel Ağ, Web araçları, EBA uygulamaları vb. etkin olarak kullanılmalıdır. Kazanımlarla ilgili belgesel ve film, radyo tiyatrosu gibi çoklu medya ortamlarından yararlanılmalıdır. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen dijital kaynakların kullanımı ile ilgili kurallara, güvenlik tedbirlerine uyulmalıdır.

3.4.1. Ders Kitabı Yazımında Dikkat Edilecek Hususlar

- Öğretim materyali / ders kitabı, öğretim programında ifade edilen kazanımların tümünü karşılayacak şekilde tasarlanmalıdır.
- Kitaplardaki metinleri anlamak, çözümlmek ve eleştirel bakışla değerlendirebilmek için öğrenciler metin türü, yazarlar, şairler, edebî dönemler, akımlar, kavramlar vb. hakkında bazı temel bilgilere ihtiyaç duymaktadırlar. Bu bilgiler metnin işlenişini destekleyecek şekilde ders kitaplarında doğru- dan verilmelidir.
- Ders kitaplarında yazma çalışmaları için ünitelerde verilen etkinlik ve açıklamalar doğrultusunda tür ve tekniklere yönelik bilgiler ve örnekler verilir, daha sonra yazma çalışmalarının nasıl yürütüleceği açıklanır. Öğrencilerin kendi yazılarını kitap üzerine değil, defterlerine veya bağımsız kâğıtlara yazmaları istenir.
- Sözlü iletişim kazanımları, dinleme ve konuşma çalışmaları içerisinde birbirini tamamlayacak şekilde uygulanır. Bu çalışmalar için ünitelerde verilen etkinlik ve açıklamalara bağlı olarak ders kitabında gerekli bilgiler ve açıklamalar örneklerle gösterilir.
- Her kitabın sonunda kitap içerisinde geçen edebiyat terimlerinden oluşan bir sözlük yer almalıdır.

- Ders kitabına seçilen metinler, temaya uygun görsel unsurlarla desteklenmelidir. Ancak bu durum her metin için zorunlu değildir.
- Metinde öğrencilerin bilemeyeceği kelimelerin anlamları metinden sonra verilmelidir.
- Her ünitenin sonunda, o üniteye kazandırılması amaçlanan bilgi ve becerileri değerlendirmeye yönelik olarak "Ünite Değerlendirme Çalışmaları"na yer verilir. Sorular üniteye işlenen konuları kapsar nitelikte olmalıdır.
- Metin türleri, nazım şekilleri ve türleriyle ilgili açıklamalara (yapısal özelliklere ve içeriğe) o türün ilk işleneceği yerde yer verilir.
- Kitaba tamamı veya bir kısmı alınan eserlerin yazarı ve alındığı kaynak, metnin altında belirtilmeli, yararlanılan kaynakların listesi kitabın sonunda verilmelidir. Metinler öncelikli olarak birincil kaynaklardan alınmalı, yazım ve noktalama açısından alıntı metinlerin aslına sadık kalınmalıdır.
- Seçilen metinlerdeki dizgiden kaynaklı yazım ve noktalama hataları düzeltilmelidir. Seçilen metinlerdeki standart dışı kullanımların, yazarın tercihi veya döneme özgü olduğu hususu belirtilmelidir.
- Ders kitabı / öğretim materyalinde "ders işleniş süreci" aşağıda belirtilen aşamalara göre yapılandırılır:
 1. Hazırlık: Bu aşamada, işlenecek metne dikkat çekmek ve okuma çalışmalarıyla ulaşılabilecek bilgi ve becerilere yönelik olarak öğrencilerde bir beklenti ve merak oluşturmak amacıyla kısa bir çalışma planlanır ve uygulanır.
 2. Metin: "Ünite, Süre ve İçerikleri" başlıklı tabloda verilen esaslara göre seçilen metinlere yer verilir.
 3. Metinde Geçen Bazı Kelime ve Kelime Grupları: Metinde öğrencilerin cümlenin bağlamından hareketle tahmin edemeyeceği kelimeler metinden sonra verilir. Ancak bu amaca yönelik tasarlanan etkinlikte kullanılan kelimeler sözlükte yer almaz.
 4. Metin ve Türle İlgili Açıklamalar: Bu bölümde metin ve metnin türü ile ilgili temel bilgiler metne atıflar yapılarak açıklanır.
 5. Metni Anlama ve Çözümleme: Bu bölümde kazanımlar çerçevesinde metne yönelik soru ve etkinliklere yer verilir. Bu bölümde gerektiğinde kısa, açıklayıcı bilgilere yer verilebilir.
 6. Yazarın / Şairin Biyografisi: Metin yazarının kısa biyografisi ve önemli eserlerine yer verilir. Çeviri metinlerde çevirmenin biyografisine yer verilmez.
 7. Dil Bilgisi: "Ünite Süre ve İçerikleri" başlıklı tabloda belirtilen dil bilgisi konuları işlenen metin veya metnin uygun bölümü / bölümleri üzerinde gösterilir, konu anlatımına girilmez.
 8. Yazma: Yazma çalışmaları "Yazma Tür ve Tekniklerini Tanıma" ve "Uygulama" şeklinde iki aşamada gerçekleştirilir. Yazma çalışmalarında her kazanım için ayrı etkinliklerin yapılması yerine, ünitelerde verilen açıklamalar doğrultusunda her öğrencinin metin üretmesine yönelik çalışmalar yapılır. Yazma çalışmaları her metinden sonra yapılmaz, her üniteye bir kez yapılır. Bu çalışmalar "Ünite Süre ve İçerikleri" başlıklı tabloda belirtilen hususlara dikkat edilerek gerçekleştirilir. Üniteye ele alınan türle ilgili yazma çalışmalarının dışında, incelenen metinlerden edinilen düşünce ve izlenimleri konu alan farklı türlerde yazma çalışmaları yaptırılabilir.
 9. Sözlü İletişim: Sözlü iletişim çalışmaları "Sözlü İletişim Tür ve Tekniklerini Tanıma" ve "Uygulama" şeklinde iki aşamada gerçekleştirilir. Sözlü iletişim çalışmaları her metinden sonra yapılmaz, "Ünite Süre ve İçerikleri" başlıklı tabloda belirtilen yerlerde yapılır.

10. Ünite ölçme ve Değerlendirme Çalışmaları: Her ünitenin sonunda o ünite kazandırılması amaçlanan bilgi ve becerileri değerlendirmeye yönelik olarak "Ünite Ölçme ve Değerlendirme Çalışmaları"na yer verilir. Sorular, ünite işlenen konuları kapsar nitelikte olmalıdır.

Ders Kitabına Alınacak Metinlerin Nitelikleri

Türk dili ve edebiyatı ders kitaplarına alınacak metinlerin aşağıdaki nitelikleri taşıması gerekir:

- Metinler, "Türk Millî Eğitimi'nin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri"ne uygun olmalıdır.
- Metinlerde Türk milletinin bölünmez bütünlüğüne; millî, manevî, kültürel ve ahlaki değerlerine aykırı unsurlar yer almamalıdır.
- Metinlerde ayrıştııcı, bölücü, siyasi ve ideolojik ifadeler yer verilmemelidir.
- Metinler, dersin amaç ve kazanımlarını gerçekleştirecek özelliklere sahip olmalıdır.
- Metinler, öğrencilerin sınıf düzeylerine ve yaş seviyelerine uygun olmalıdır.
- Metinler, öğrencilerin ruh dünyalarını olumsuz yönde etkileyecek nitelikte olmamalıdır. Metinler dil, anlatım ve içerik açısından yazıldığı dönem ve anlayışın karakteristik özelliklerini yansıtan seçkin eserlerden alınmalıdır.
- Dünya edebiyatından seçilen metinler nitelikli çevirilerden alınmalıdır.
- Seçilen metinler, öğrencilerin duygu, düşünce ve hayal dünyalarını zenginleştirecek; bilgi, beceri, dil ve estetik zevk düzeylerini geliştirecek nitelikte olmalıdır.
- Bir sınıfa ait ders kitabında kullanılan bir metin, aynı yayınevinin başka bir sınıfa ait kitabında kullanılmamalıdır.
- Bir sınıfta aynı sanatçıdan, farklı türlerde olmak koşuluyla, en fazla iki metin alınabilir.
- "Giriş" ünitesinde belirtilen metinlerin yanı sıra gazete haberi, dilekçe, tutanak ve özgeçmiş gibi türlerde özgün metinlerin yanı sıra ders kitabının yazarı / yazarları tarafından üretilen metinler de kullanılabilir. Gerekli görüldüğünde kitap yazarı veya yazarları tarafından toplam metin sayısının %40'ını geçmemek şartıyla metin yazılabilir. Bu durumlar dışında ders kitabı yazarları tarafından yazılan metinlere yer verilmez.
- Türkçenin tarihî değişim ve gelişimini öğrencilerin daha iyi anlamalarını sağlamak amacıyla İslamiyet öncesi Türk edebiyatından seçilen metinlerin bir kısmı hem asıllarına uygun dil ve söyleyişle hem de günümüz Türkçesiyle verilmelidir.
- Divan edebiyatından seçilen metinler, dil yönüyle daha sade olan örneklerden tercih edilmelidir. Metnin günümüz Türkçesine çevrilmiş şekli verilmelidir. Ayrıca şiirin yazıldığı aruz ölçüsünün kalıpları metnin altına yazılmalıdır.
- Metnin tamamının alınamayacağı durumlarda, alınmayan kısımların özeti verilmelidir. Metinden cümle veya paragraf düzeyinde yapılan çıkarmalar yay ayrıç içinde üç nokta noktalama işareti ile gösterilir. Kitaba alınan metinlerin uzunluğu konusunda öğretim programındaki ders işleme süreci ve ünitelerde planlanan ders saati dikkate alınmalıdır.
- Metinler seçilirken veya oluşturulurken öğrencilere aktarılması hedeflenen değerlere göre metin belirlenmesi beklenmemektedir. Programda belirtilen değerlerin tamamı için öğrencilerde farkındalık oluşturmaya yönelik soru ve çalışmalara en az bir defa yer verilir.
- Türk Dünyası edebiyatlarından örnek metinlere yer verilmelidir.

3.5. DERS KİTABI FORMA SAYILARI VE EBATLARI

Taslak ders kitaplarıyla ilgili forma sayıları ve ebatları aşağıda verilmiştir:

DERS KİTABI	Forma Sayıları *	Kitap Ebadı
9. Sınıf	17	19,5 x 27,5
10. Sınıf	21	19,5 x 27,5
11. Sınıf	20	19,5 x 27,5
12. Sınıf	18	19,5 x 27,5

* Forma sayıları üst sınır olarak verilmiş olup daha az da olabilir.

3.6. KAZANIMLARIN DAĞILIMI

Kazanım	Kazanım Sayısı
A) OKUMA (METNİ ANLAMA VE ÇÖZÜMLEME)	
1. Ortak Kazanım	29
2. Şiir	6
3. Öyküleyici (Anlatmaya Bağlı) Edebî Metinler	10
4. Tiyatro	5
4. Bilgilendirici (Öğretici) Metinler	10
B) YAZMA	18
C) SÖZLÜ İLETİŞİM	
1. Konuşma	24
2. Dinleme	15

3.7. TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı hazırlanırken bütün metin türlerinde hedeflenen kazanımlar, tekrara düşmemek için ortak kazanımlar başlığı altında verilmiştir. Belirli türlere özgü kazanımlar ise ilgili metin türlerinin altında ifade edilmiştir.

A. OKUMA

A.1. ORTAK KAZANIMLAR

A.1.1. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını araştırır.

a) Öğrencilerin bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamlarını tahmin edip arkadaşlarıyla tahminlerini tartışmaları sağlanır.

b) Tahminlerini farklı kaynaklardan araştırmaları sağlanır.

c) Yeni öğrendikleri kelimeleri farklı bağlamlarda kullanmaları sağlanır.

A.1.2. Ele alınan türün / biçimin ve dönemin / akımın diğer önemli yazarlarını / şairlerini ve eserlerini araştırır.

Türün / biçimin ve dönemin / akımın diğer önemli yazar ve eserleri, 10, 11 ve 12. sınıf düzeylerinde ele alınacaktır.

- A.1.3. Metin üzerinde dil bilgisi uygulamaları yapar.
Yönergelere uygun olarak kelime türleri, anlatım bozuklukları, kelimedeki anlam, cümledeki anlam ve paragrafta anlam konularında uygulamalar yapar.
- A.1.4. Metinler arası karşılaştırmalar yapar.
Çeşitli metinlerin sosyal, psikolojik, ekonomik, siyasi ilişkilerinin karşılaştırılması sağlanır.
- A.1.5. Metni nesnel / öznel ölçütler kullanarak eleştirir.
- A.1.6. Metni; yazara, okura ve metne dönük olarak eleştirir.
- A.1.7. İlgi duyduğu şairlerin / yazarların eserlerinden seçki oluşturur.
a) İlgi duyduğu bir şairi / yazarı bütün eserleri üzerinden tanınması teşvik edilir.
b) Beğendiği şairlerin şiirlerini ezberlemeleri teşvik edilir.
- A.1.8. Şairlerin / yazarların üzerinde yoğunlaştıkları konuları ve problemleri yorumlar.
a) Şairlerin / yazarların biyografilerini, otobiyografilerini araştırmaları veya yaşayan şairlerle / yazarlarla görüşmeleri teşvik edilir.
b) Bu konuda medya ve sosyal medya kaynaklarını doğru ve etkili kullanmaları sağlanır.
- A.1.9. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.
Genel ağ, medya ve sosyal medya ortamlarındaki bilgilerin güvenilirliğinin farklı kaynaklardan kontrol edilmesi sağlanır.
- A.1.10. Metindeki millî, manevî ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî, mitolojik ve mahalli unsurları değerlendirir.
a) Metinde, metnin yazıldığı dönemin gerçekliğini yansıtan unsurlara ve / veya metnin dönemin gerçekliğiyle ilişkisine değinilir.
b) Bazı metinlerde ise içeriğin / göstergelerin genel anlamda doğal, toplumsal veya bireysel gerçeklikle ilişkisi incelenir.
c) Bu hususlar değerler eğitimi çerçevesinde ele alınır.
- A.1.11. Metinde edebiyat, sanat ve fikir akımlarının / anlayışlarının yansımalarını değerlendirir.
a) Metnin; bağlı olduğu edebî dönem, akım, gelenek, topluluk açısından değerlendirilmesi ve / veya metinde görülen edebî, felsefi, estetik anlayışın; diğer metinler veya yazarlarla bağlantılarının / etkileşimlerinin belirlenmesi sağlanır.
b) Metnin aynı, benzer, farklı veya karşıt anlayıştaki metinlerle karşılaştırılması sağlanır.
- A.1.12. Metni yorumlar.
- A.1.13. Şair / yazar ile eser arasındaki ilişkiyi değerlendirir.
a) Şairlerin / yazarların hayatı ve görüşleriyle eserleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi sağlanır.
b) Şairin tanınmış şiirlerine yer verilerek, şiirin edebiyat ve / veya toplum hayatındaki yeri üzerinde durulur.
- A.1.14. Metnin tema / konusunu belirler.

- A.1.15. Metnin türünün ortaya çıkışını ve tarihsel dönem ile ilişkisini belirler.
Metin türlerinin ortaya çıkmasında sözlü ve yazılı kültürün, toplumsal değişimlerin ve etkileşimlerin, basın yayın organlarının etkisi üzerinde durulur.
- A.1.16. Metin ile ilgili yorumlarını arkadaşlarıyla paylaşır.
a) *Öğrencilerle birlikte belirlenen bir metnin öğrencilere okutulması sağlanır.*
b) *Edebiyat halkası yöntemiyle öğrencilerin metni yorumlamaları sağlanır.*
c) *Birlikte okudukları bir metin ile ilgili yorumlarını arkadaşlarıyla paylaşması sağlanır.*
- A.1.17. Yazarların / şairlerin üretkenliklerini destekleyen özelliklerini keşfeder.
a) *Yazarların / şairlerin biyografilerini, otobiyografilerini araştırmaları teşvik edilir.*
b) *Yazarların / şairlerin kişilik özelliklerinin üretkenliği nasıl desteklediği fark ettirilir.*
- A.1.18. Metinde verilen toplumsal bir problemin çözümüne ilişkin proje hazırlar.
a) *Projelerin süresi sorunun kapsamına göre belirlenir.*
b) *Projeler bireysel veya grupta hazırlanabilir.*
c) *Yaratıcı çözümler üretmesi teşvik edilir.*
- A.1.19. Okuma stratejilerini uygular.
Okuma stratejilerini (okuma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.
- A.1.20. Okuduklarını özetler.
- A.1.21. İlgi duyduğu bir disipline ait metinleri okur.
a) *İlgili disipline ait süreli yayınları takip etmesi sağlanır.*
b) *İlgili disipline ait kitaplık / arşiv oluşturması teşvik edilir.*
- A.1.22. Metnin dil ve anlatım özelliklerini değerlendirir.
- A.1.23. Doğru bilginin ölçütlerini kullanarak bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.
a) *Tümel uzlaşım, uyuşma, apaçıklık, tutarlık ve yarar ölçütleri dikkate alınır.*
b) *Genel ağ, medya ve sosyal medya ortamlarındaki bilgilerin güvenilirliğinin farklı kaynaklardan kontrol edilmesi sağlanır.*
- A.1.24. Metni yeniden kurgular.
a) *Öğrencilerin değiştirme, kısaltma, uyarlama, yok etme, birleştirme ve ekleme yaparak bir metni yeniden kurgulamaları sağlanır.*
b) *Öğrencilerin kendini kahramanların yerine koyarak metni yeniden kurgulamaları sağlanır.*
c) *Zaman ve mekân unsurlarının değiştirilerek metnin yeniden kurgulanması sağlanır.*
- A.1.25. Metnin ana fikrini / ana duygusunu, metinden kanıtlar göstererek bulur.
- A.1.26. Metnin yardımcı fikirlerini metinden kanıtlar göstererek bulur.
- A.1.27. Metin ile metnin başlığı, konusu, amacı ve hedef kitlesi arasında ilişki kurar.

- A.1.28. Okuduğu metinde yer alan disipline ait etik kuralları keşfeder.
Öğrencilerin farklı disiplinlere (tarih, felsefe, matematik, tıp vb.) ait etik kuralları (tanık gösterme, kuram geliştirme, deney yapma, hasta hakları vb.) bulmaları sağlanır.
- A.1.29. Metindeki metafor, paradoks ve mizahi unsurların okuyucular üzerinde oluşturduğu etkiyi değerlendirir.

TÜRLERE ÖZGÜ KAZANIMLAR

A.2. ŞİİR

- A.2.1. Şiirdeki ahenk unsurlarının anlama katkısını açıklar.
- Şiirdeki ahenk unsurları (ölçü, kafiye, redif, nakarat; ses, kelime, kelime grubu tekrarı, ses akışı, iç ritim vb.) üzerinde durulur.*
 - Hece ölçüsünde hece sayısı eşitliğinin, aruz ölçüsünde hecelerin açık-kapalı (uzun-kısa) oluşunun esas alındığı üzerinde durulur. Ancak aruz kalıplarına ve şiirde aruz ölçüsünü buldurmaya yönelik çalışmalara yer verilmez.*
 - Şiirin ahenk ve şekil özelliklerinin -varsa- içerikle ilişkisi üzerinde durulur. Bazı şiirlerde ölçü ve kafiye seçimi, kelimelerin düzenlenişi, dizelerin uzunluğu-kısalığı vb. aracılığıyla içeriğin görsel olarak şiirin şekline yansıtıldığı ve / veya ahenk özelliklerinin içerikle bağlantılı olduğu belirtilir.*
- A.2.2. Şiirlerin nazım biçimlerini / nazım türlerini karşılaştırır.
- Şiirin nazım biçimi belirlenirken nazım birimi, kafiye düzeni, ölçü gibi şekil özelliklerinin; nazım türü belirlenirken içeriğin (konu, tema vb.) esas alındığı vurgulanır.*
 - Divan, halk ve dünya şiirinden gelen biçim ve türler ile şaire özgü yenilikler, buluşlar ve varsa bunların geleneksel biçim ve türlerle ilişkisi ele alınır.*
 - Metne / döneme göre konu bakımından lirik, epik, pastoral, satirik, didaktik şiir türlerine değinilir.*
 - Nazım biçimi ve türü ile içerik arasındaki ilişkiyi sorgulamaları sağlanır.*
- A.2.3. Şiirdeki mazmun, imge ve edebî sanatları belirleyerek bunların metne katkısını değerlendirir.
Şiirde öne çıkan, dikkat çeken ve / veya yaygın olarak bilinen edebî sanatları (teşbih, istiare, mecazımürsel, teşhis ve intak, tenasüp, tezat, telmih, hüsnütalil, tecahüliarif, kinaye, tevriye, tariz, irsalimesel, mübalağa) buldurmaya yönelik çalışma yapılması sağlanır.
- A.2.4. Şiirde söyleyici ile hitap edilen kişi / varlık arasındaki ilişkiyi belirler.
- Şiirde şairin doğrudan veya kurgusal bir kişilik / varlık üzerinden konuşabileceği vurgulanır.*
 - Söyleyicinin şiirin içeriğine ve aksettirdiği ruh durumuna göre karakter ve "ses" kazandığı, bu durumun şiiri okuma tonuna / tarzına, şiirin anlamına etkide bulunduğu ve okuma faaliyetinde okuyucunun bu söyleyiciyle özdeşleştiği vurgulanır.*
 - Söyleyicinin genel okuyucuya, bir kişi, grup veya varlığa seslenme durumuna göre muhatapı belirlenir.*

A.2.5. Şiirdeki zaman ve mekân unsurları ile şairin ruh hâli arasında bağlantı kurar.

A.2.6. Şiirleri türüne ve içeriğine uygun bir biçimde okur.

Arkadaşlarıyla birlikte şiir toplantıları düzenlemeleri teşvik edilir.

A.3. ÖYKÜLEYİCİ (ANLATMAYA BAĞLI) EDEBÎ METİNLER

(Masal / Fabl, Destan, Mesnevi, Hikâye, Roman vb.)

A.3.1. Metindeki çatışmaları belirler.

Metindeki temel çatışmayı / karşılaşmayı ve bu çatışma etrafında metinde yer alan veya metnin ima ettiği diğer çatışmaları / karşılaşmaları / karşıtlıkları belirlenmesi sağlanır.

A.3.2. Metnin olay örgüsünü belirler.

Öyküleyici metinlerde olayların birbirleriyle ilişkisi ve sıralanışı (kurgulanması) üzerinde durulur.

A.3.3. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler.

Öyküleyici metinlerde; şahısların rol dağılımları, olay akışını etkileyen fiziksel, psikolojik ve ahlaki özellikleri, toplumsal statüleri, -varsa- tarihsel / gerçek kişilikleri veya bu kişiliklerle ilişkileri; tip veya karakter özelliği gösterip göstermedikleri vb. belirlenir.

A.3.4. Metindeki şahıs kadrosu ile empati kurar.

A.3.5. Metindeki zaman ve mekânın özelliklerini belirler.

a) *Öyküleyici metinlerde kahramanların ruh hâli ile zaman ve mekân arasındaki ilişki, olayların gelişiminde zaman ve mekânın işlevi vb. belirlenir.*

b) *Zaman ve mekân unsurlarının değiştirilerek metnin yeniden kurgulanması sağlanır.*

Metnin kurgu zamanı ile -varsa- içeriğin bir tarihsel zamanla / dönemle ilişkisine değinilir.

A.3.6. Metindeki anlatıcıları ve bakış açılarını yorumlar.

a) *Öyküleyici metinlerde anlatıcının özellikleri ile hâkim, kahraman ve gözlemci bakış açılarından hangisinin kullanıldığı belirlenir.*

b) *Seçilen bakış açısının anlatımı nasıl etkilediğine dikkat çekilir. Anlatıcının yönlendirme yapıp yapmadığı, olayları yorumlayıp yorumlamadığı, yazarın düşünce veya kişiliğiyle örtüşen bir yansıtıcı olup olmadığı, taraflı davranıp davranmadığı gibi hususlar değerlendirilir.*

c) *Bir metinde birden fazla anlatıcı ve bakış açısı bulunabileceği, anlatıcının değişmesine göre bakış açısının da değişebileceği vurgulanır.*

ç) *Metnin bakış açısının anlama olan katkısının değerlendirilmesi sağlanır.*

A.3.7. Metindeki anlatım biçimleri ve tekniklerini tür ile ilişkilendirir.

A.3.8. Metinleri üslup özelliklerine göre karşılaştırır.

A.3.9. Yazar ile metnin içeriği arasındaki ilişkiyi değerlendirir.

a) *Yazarın hayatı ve görüşleriyle eseri arasındaki ilişkinin belirlenmesi sağlanır.*

- b) Yazarın tanınmış eserlerine yer verilerek edebiyat ve / veya toplum hayatındaki yeri üzerinde durulur.
- c) Yazarın diğer önemli eserlerinden bahsedilir. Metnin ve / veya yazarın aynı türdeki diğer metinlerinin -varsa- sinema ve tiyatroya yapılan uyarlamalarından ve bunun yankılarından / etkilerinden bahsedilebilir.

A.4. TİYATRO

A.4.1. Metindeki çatışmaları belirler.

Metindeki temel çatışmayı / karşılaşmayı ve bu çatışma etrafında metinde yer alan veya metnin ima ettiği diğer çatışmaları / karşılaşmaları / karşıtlıkları belirlemesi sağlanır.

A.4.2. Metindeki olay örgüsünü belirler.

a) Tiyatroda olay örgüsünün perde, sahne vb. bölümler etrafında düzenlendiği ifade edilir (Bazı metinlerde bu bölümlere karşılık gelen meclis, fasıl gibi terimler bulunur.).

b) Geleneksel tiyatronun yapı özellikleri de bu çerçevede belirlenir.

A.4.3. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler.

Oyuncuların / icracıların metni kendi tarzlarına ve kabiliyetlerine göre canlandırdıkları / yorumladıkları hatırlatılır.

A.4.4. Metindeki zaman ve mekân özelliklerini belirler.

a) Mekân özellikleriyle bağlantılı olarak dekor / sahne düzenlemesi teriminden bahsedilir.

b) Zaman ve mekân unsurlarının değiştirilerek metnin yeniden kurgulanması sağlanır.

c) Modern tiyatrodaki efekt, ışık vb. uygulamalardan bahsedilir.

A.4.5. Metnin dil, üslup ve anlatım / sunum özelliklerini belirler.

Geleneksel tiyatronun dil, üslup ve anlatım / sunum özellikleri (seslenmeler, tekerlemeler, deyimler, gazeller, beyitler, şarkı-türkü-müzikler, yanlış anlamalar, taklitler, ağız özellikleri vb.) belirlendikten sonra bunların metnin türü ve içeriğiyle ilişkisi ele alınır. Modern tiyatrodaki ise yazara özgü üslup özellikleri ele alınır.

A.5. BİLGİLENDİRİCİ (ÖĞRETİCİ) METİNLER

A.5.1. Metindeki anlatım biçimleri ve tekniklerini tür ile ilişkilendirir.

A.5.2. Düşünceyi geliştirme yollarının metne katkısını değerlendirir.

A.5.3. Metni, görsel ve sembolik unsurlarıyla birlikte değerlendirerek bütüncül bir anlam oluşturur.

Bazı metin türlerinde resim, karikatür, fotoğraf, çizim, grafik, tablo, diyagram, istatistiksel veri gibi unsurların metin türüyle ilişkisi ve metne katkısı üzerinde durulur.

A.5.4. Metinde ortaya konulan bilgi ve yorumları değerlendirir.

Ortaya konulan bilgi, tespit ve yorumlar / görüşler; gerekçe, kanıt, tutarlılık, geçerlilik, doğruluk gibi belirlediği ölçütlere göre değerlendirmeleri sağlanır.

- A.5.5. Metinde yazarın olaylara, durum ve fikirlere bakış açısını değerlendirir.
- a) *Bilgilendirici / öğretici metinlerde yazar ile anlatıcının aynı şey olduğu yani edebî (sanatsal / kurgusal) metinlerden farklı olarak gerçek bir kişi olduğu belirtilir.*
- b) *Yazarın konuya ve okuyucuya yönelik yaklaşımı / tavrı belirlenir. Yazarın konuyu hangi açıdan ele aldığı yanında, yönlendirme yapıp yapmadığı, taraf olup olmadığı, öznel veya nesnel davranıp davranmadığı gibi hususların bakış açısına etkide bulunduğu hatırlatılır.*
- A.5.6. Aynı konuda yazılmış farklı disiplinlere ait bilgilendirici metinleri karşılaştırır.
- A.5.7. Metindeki bilgi, fikir, durum ve olgulardan hareketle ulaştığı genellemelerin değerlendirmesini yapar.
- Metindeki bilgi, fikir, durum ve olguları birbirinden ayırt eder. Bunları çeşitli genellemelerle örnekleme sağlanır. Eleştirel bakışın adımlarını kullanarak bu genellemeleri değerlendirir.*
- A.5.8. Metindeki tez ve iddialara karşı yeni tez ve iddialar üretir.
- A.5.9. Olguları, araştırma bulgularını mantıksal yargılardan veya öznel fikirlerden ayırt eder.
- A.5.10. Aynı konuda yazılmış metinler arasında çelişkiler varsa bunları değerlendirir.

DİĞER BECERİLERE ÖZGÜ KAZANIMLAR

B. YAZMA

- B.1. Farklı türlerde metinler yazar.
- Ünite, Süre ve İçerikleri Tablosu'nda belirtilen türlerde yazma çalışmalarına öncelik verilir.*
- B.2. Yazma konusuyla ilgili hazırlık yapar.
- a) *Yazacağı metnin türüne göre konu, tema, ana düşünce, amaç ve hedef kitleyi belirlemeleri sağlanır.*
- b) *Konuyla ilgili okuma ve araştırma yaptırılır.*
- c) *Yazısında kullanacağı bilgi, gözlem, düşünce, duygu, izlenim ve deneyimleriyle ilgili notlar çıkarması ve görsel, işitsel dokümanlar bulması veya hazırlaması sağlanır.*
- ç) *Araştırma, kaynaklara ulaşma, genel ağı doğru ve etkin kullanma, not alma ve özetleme teknikleri üzerinde durulur.*
- d) *Kaynak kullanma ve alıntı yapmanın hukuki ve etik boyutları belirtilir.*
- B.3. Yazacağı metnin taslağını oluşturur.
- B.4. Bir metni, türüne özgü yapı, dil ve anlatım özelliklerini dikkate alarak yazar.
- a) *Metnin türüne göre birimlere, paragraflara, bölümlenmelere, giriş-gelişme-sonuç / serim-düğüm-çözüm aşamalarına ve olay örgüsüne dikkat çekilir.*
- b) *Başlığı belirlemesi ve gerekirse alt başlık / bölüm başlığı ve epigraf kullanması sağlanır.*
- c) *Araştırmaya ve ispatlamaya dayalı metinlerde kaynak ve dipnot gösterme şekline karar vermesi sağlanır.*

- B.5. Farklı özellikteki cümleleri kullanır.
- B.6. Yazılarında görsel ve sembolik unsurlarla birlikte bütüncül bir anlam oluşturur.
Yazılı bir metnin içeriğinden yola çıkarak uygun görseller veya semboller oluşturması teşvik edilir.
- B.7. Yazdığı metni gözden geçirerek yeniden düzenler.
a) *Dil bilgisi, yazım ve noktalama bakımından gözden geçirmesi sağlanır.*
b) *Açıklık, duruluk, akıcılık, yalınlık ve kelime tercihleri bakımından gözden geçirmesi sağlanır.*
c) *Birimler, paragraflar, bölümler, olay örgüsü / kurgu ve başlık gibi yapı ve şekil unsurları arasındaki anlam bağlantıları, tutarlılık, denge ve akış bakımından gözden geçirmesi sağlanır.*
ç) *Metnin içeriğini ve üslubunu / anlatımını tür özellikleri bakımından gözden geçirmesi sağlanır.*
d) *Yazısının okunaklılığını ve sayfa düzenini gözden geçirmesi sağlanır.*
- B.8. Ürettiği ve paylaştığı metinlerin sorumluluğunu üstlenir.
Üretilen ve paylaşılan metinlerin hukuki, ahlaki ve mesleki sorumluluğunun bilincinde hareket edilmesi gerektiği vurgulanır.
- B.9. Yazdığı metni başkalarıyla paylaşır.
a) *Yüksek sesle okuma, panoda sergileme; elektronik ortamlarda, kitap, dergi ve gazetelerde yayımlama, yarışmalara katılma gibi yollarla yazılan metinlerin paylaşılması sağlanır.*
b) *Eleştirilere açık olunması ve gerekirse metin çerçevesinde eleştirilerin cevaplanması sağlanır.*
- B.10. Yazılarında duygu ve düşüncelerini derinleştirir.
a) *Sanatsal metinlerde duygu ve düşüncelerin metafor, sembol, imge gibi edebî unsurlarla desteklenerek geliştirilmesi sağlanır.*
b) *Öğretici metinlerde düşünceyi geliştirme yollarının kullanılması sağlanır.*
- B.11. Bir projeyi bilimsel süreçleri dikkate alarak raporlaştırır.
- B.12. Yazma stratejilerini (öncesi / sırası / sonrası) uygular.
Not alma, özet çıkarma, serbest, kontrollü, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, bir metinden ve duyulardan hareketle yazma gibi yöntem ve tekniklerinin kullanılması sağlanır.
- B.13. Yazılarında ima, metafor, ironi, paradoks, mizah içeren ifadeler kullanır.
- B.14. Yazma sürecindeki zorlukların üstesinden gelebilmek için strateji geliştirir.
- B.15. Yazılarında kişisel, yerel, ulusal veya evrensel gerçek yaşam problemlerinin çözümüne yer verir.
Problemlere başkalarının nasıl çözümler ürettiğinin araştırılması sağlanır. Bu çözümleri yazılarında kullanması teşvik edilir.
- B.16. İlgi duyduğu türde özgün metinler yazar.
Yazdığı yazıları elektronik veya matbu kitaba dönüştürmesi teşvik edilir.

B.17. Türkçeye henüz yerleşmemiş yabancı kelimelerin Türkçelerini kullanır.

B.18. Dijital ortamlarda yazı yazar.

Blog, e-posta, e-dergi, e-kitap vb. yazmaları teşvik edilir.

C. SÖZLÜ İLETİŞİM

C.1. KONUŞMA

C.1.1. İletişim sürecini oluşturan unsurları yorumlar.

a) İletişimin tanımı ve öğeleri örneklerle açıklanır.

b) Bu kazanım 9. sınıfta işlenmeye başlanacaktır.

c) İletişim öğelerinin bağlama göre değişebileceği vurgulanır.

C.1.2. İletişimde dilin önemini değerlendirir.

C.1.3. Konuşmanın konusunu, amacını, hedef kitlesini ve türünü belirler.

C.1.4. Konuşma konusuyla ilgili hazırlık yapar.

a) Konuyla ilgili gözlem, inceleme veya araştırma yapmaları sağlanır.

b) Konuşma metnini planlaması sağlanır.

c) Konuşma planına uygun konuşma kartları hazırlaması sağlanarak yazılı, görsel ve işitsel unsurların, sunuda doğru ve işlevsel olarak kullanımının önemi ve nasıl gerçekleştirileceği açıklanır.

ç) Konuşmasında kullanacağı görsel işitsel araçları hazırlaması sağlanır.

d) Konuşma provası yaptırılarak konuşma öncesinde konuşma yapılacak yerin, kullanılacak araçların, konuşma içeriği ve süresinin kontrol edilmesinin önemi vurgulanır.

C.1.5. Konuşurken gereksiz ses ve kelimeler kullanmaktan kaçınır.

C.1.6. Konuşmasında beden dilini doğru ve etkili biçimde kullanır.

Konuşmacının içeriğe ve hitap ettiği kitleye uygun jest ve mimikler kullanmasının, dinleyici ile göz teması kurmasının, heyecanını kontrol etmesinin, dış görünümünü ve kıyafetini konuşma yapacağı ortama göre ayarlamasının önemi vurgulanır.

C.1.7. Konuşmasına etkili bir başlangıç yapar.

Konuşmaya etkili bir başlangıç yapmak için içeriğe uygun soru sorma, şiir okuma; bir fıkra, hikâye, anı anlatma gibi tekniklere başvurulabileceği vurgulanır.

C.1.8. Konuşmasının içeriğini zenginleştirir.

a) Bir konuşmanın deyim, atasözü, vecize, terim, alıntı, kısa hikâye, anı, şiir, fıkra, söz sanatları; sinema, kısa film, tiyatro vb. ile istatistiklerden yararlanarak zenginleştirilebileceği vurgulanır.

b) Konuşmalarında mizahî unsurları, ironi ve mecaz anlamlı ifadelerle yer vermeleri teşvik edilir.

C.1.9. Konuşmasında önemli noktaları vurgulayan ve konuşmayı takip etmeyi kolaylaştıran geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

- C.1.10. Konuşmasında konu bütünlüğünü ve tutarlığını sağlayacak mantıksal bağlar kurar.
- C.1.11. Konuşmasını etkili bir biçimde sonlandırır.
Konuşmanın genel iletisinin, konuşmanın sonunda da vurgulanmasının önemi açıklanır.
- C.1.12. Konuşmasında süreyi verimli kullanır.
- C.1.13. Konuşmasında teknolojik araçları etkili biçimde kullanır.
- C.1.14. Konuşmasının provasına yönelik öz eleştiri yapar.
- C.1.15. Türkçeye henüz yerleşmemiş yabancı kelimelerin Türkçelerini kullanır.
- C.1.16. Konuşmalarında tez ve iddialarını kanıtlarla destekler.
- C.1.17. Konuşmalarında disiplinler arası bağlantılar kurar.
- C.1.18. Konuşmalarında seçkin kişilerin hayat hikâyelerinden yararlanır.
- C.1.19. Konuşmasını örnek konuşmalarla karşılaştırarak konuşmasının güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirir.
a) Türk ve dünya edebiyatından örnek konuşma metinleri ile öğrencilerin kendi konuşmalarını karşılaştırmaları sağlanır.
b) Medya veya sosyal medyada yer alan örnek konuşmaların dinletilmesi / izletilmesi sağlanır.
- C.1.20. Tartışmalara katılır.
Münazara, panel, açık oturum vb. tartışma ortamlarında farklı görüşlere saygı duyarak eleştirel düşüncüyü desteklemesi, karşıt görüşleri savunması sağlanır.
- C.1.21. Konuşurken nezaket kurallarına uyar.
- C.1.22. Hazırlıksız konuşmalarını belirli bir mantık silsilesi içerisinde yapar.
- C.1.23. Konuşmasına yapılan geri bildirimleri değerlendirir.
- C.1.24. Konuşmasında bir problemin çözümüne yönelik çok sayıda sıra dışı fikir üretir.

C.2. DİNLEME / İZLEME

- C.2.1. Dinleme / izleme (öncesi / sırası / sonrası) stratejilerini kullanır.
- C.2.2. Dinlediklerinin / izlediklerinin konusunu belirler.
- C.2.3. Dinlediklerinin / izlediklerinin ana düşüncesini belirler.
- C.2.4. Dinlediklerinin / izlediklerinin yardımcı fikirlerini belirler.
- C.2.5. Dinlediklerinin / izlediklerinin konu akışını takip eder.
- C.2.6. Dinlediklerinde / izlediklerinde belirlediği açık ve örtük iletileri değerlendirir.
- C.2.7. Dinlediklerini özetler.

- C.2.8. Dinlediklerinin / izlediklerinin tutarlılığını değerlendirir.
Konu akışındaki uyum, olaylar, bilgiler ve düşünceler arasındaki tutarlılığın değerlendirilmesi sağlanır.
- C.2.9. Dinlediklerinde / izlediklerinde öne sürülen düşüncelerin dayanaklarının geçerliliğini sorgular.
- C.2.10. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki bireysel veya toplumsal problemlerin çözümüne ilişkin proje hazırlar.
- C.2.11. Dinleme / izleme metinlerini karşılaştırır.
- C.2.12. Dinlediklerini / izlediklerini çözümlenmeye yönelik sorular sorar.
- C.2.13. Dinlediklerini / izlediklerini yeniden kurgular.
- C.2.14. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki bir problemin çözümüne yönelik çok sayıda sıra dışı fikir üretir.
- C.2.15. Dinlediği türkü, şarkı, ilahi vb. eserlerin içeriklerini değerlendirir.

3.7.2. Ünite, Süre ve İçerik Tabloları

9. SINIF

1. ÜNİTE: GİRİŞ 1. DÖNEM

Ünite Süresi: 2 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<p>Aşağıdaki konulara uygun metinler seçilir:</p> <p>1. Edebiyat nedir?</p> <ul style="list-style-type: none">Edebiyat kelimesinin kökeni, terim anlamı ve farklı sanatçıların edebiyat tanımları üzerinde durulur. <p>2. Edebiyatın işlevi</p> <ul style="list-style-type: none">Edebiyatın hayat ile ilişkisi, bireyi ve toplumu nasıl etkilediği üzerinde durulur. <p>3. Edebiyatın bilimle ve güzel sanatlarla ilişkisi</p> <ul style="list-style-type: none">Edebiyat, bilim ve güzel sanatlar arasındaki etkileşim üzerinde durulur, bunların birbirlerine kaynaklık ettikleri örneklerle açıklanır. <p>4. Metinlerin sınıflandırılması</p> <ul style="list-style-type: none">Edebî ve öğretici metinlerin özellikleri üzerinde durulur, sınıflandırmadaki ölçütler açıklanır. Metin türlerinin adları verilir ancak bunlarla ilgili ayrıntıya girilmez. <p>Bu ünitedeki metinler, kitap yazarları tarafından da oluşturulabilir.</p> <p>Aristo'nun "Poetika" adlı eseri incelenir.</p>	<ul style="list-style-type: none">"Niçin yazıyoruz?"; "Nasıl yazmalıyız?" soruları çerçevesinde öğrencilerin farklı türlerde serbest metinler yazmaları sağlanır. Farklı yazarların yazma gerekçeleri ve biçimleri üzerinde durularak öğrencilerin yazmanın doğası üzerinde düşünmeleri sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">İletişim ve öğeleri açıklanır, bunların işlevleri üzerinde durulur.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları:		
<ul style="list-style-type: none">Standart dil, ağız, şive, lehçe ile argo, jargon kavramları üzerinde durulur.Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

2. ÜNİTE: HİKÂYE

Ünite Süresi: 6 Hafta		
• OKUMA	• YAZMA	• SÖZLÜ İLETİŞİM
<p>1. Cumhuriyet Dönemi'nden iki olay hikâyesi örneği</p> <p>2. Cumhuriyet Dönemi'nden bir durum hikâyesi örneği</p> <ul style="list-style-type: none">• Hikâyenin tanımı ve unsurları (kişiler, olay örgüsü, mekân, zaman, çatışma, konu, tema, anlatıcı ve bakış açısı) hakkında incelenen metinlerle ilişki kurularak bilgi verilir.• Olay hikâyesi (Maupassant tarzı) ve durum hikâyesinin (Çehov tarzı) farkları incelenen metinlerden hareketle gösterilir.• Öğrencilerin incelenen metinleri Maupassant ve Çehov tarzlarından seçilmiş birer hikâye ile karşılaştırmaları sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">• Özelliklerine uygun hikâye yazma çalışmaları yapmaları sağlanır.• Hikâye yazma çalışmalarının dışında incelenen metinlerden edinilen düşünce ve izlenimleri konu alan farklı türlerde de yazma çalışmaları yaptırılabilir.• Okuduğu hikâyeler hakkında değerlendirici yazılar yazmaları sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">• Sunu hazırlamanın temel ilkeleri açıklanır.• Öğrencilerin, Türk edebiyatındaki durum ve olay hikâyeciliği ile ilgili bir sunum yapmaları sağlanır.• Dinledikleri / izledikleri hakkında not almaları, sorular hazırlamaları sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Metindeki isimlerin ve isim tamlamalarının işlevlerini belirler.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

3. ÜNİTE: ŞİİR

Ünite Süresi: 5 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Cumhuriyet Dönemi'nden hece ölçüsüyle yazılan iki şiir örneği2. Cumhuriyet Dönemi'nden aruz ölçüsüyle yazılan bir şiir örneği3. Cumhuriyet Dönemi'nden serbest tarzda yazılmış iki şiir örneği <ul style="list-style-type: none">• Nazım birimi, nazım biçimi, nazım türü, söyleyici, durak, ölçü, kafiye, redif, nakarat, mahlas, tapşırma kavramları kısaca açıklanır.• Manzume ve şiir ayrımı, örnek metinlerden hareketle açıklanır.• Kazanım çerçevesinde söz sanatları kısaca açıklanır.• Şiir türünün dünya edebiyatından bir örneğine yer verilir ve bu örneğin incelenen metinlerle karşılaştırılması sağlanır.• Topluluk önünde türüne ve içeriğine uygun şiir okumaları, şiir etkinlikleri düzenlemeleri ve bunlara katılmaları sağlanır.• Beğendiği şiirleri ezberlemeleri teşvik edilir.• Aynı temadaki farklı şiirleri okumaları sağlanır.• Mehmet Âkif Ersoy'un "Safahat" adlı eseri incelenir.	<ul style="list-style-type: none">• Bir şiire benzeterek dize, beyit, dörtlük, bent yazma veya şiiri devam ettirme gibi çalışmalar yaptırılır.• Okuduğu şiirleri yorumlayan yazılar yazdırılır.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin ezberledikleri şiirlerden oluşan bir dinleti hazırlamaları sağlanır.• Dinleti hazırlama sürecinde öğrencilerin EBA'daki içerikten yararlanmaları sağlanır.• Dinlediği şiirleri anlamaya yönelik sorular sormaları sağlanır.• Şiirle ilgili duygu ve düşüncelerini paylaşması sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları:		
<ul style="list-style-type: none">• Metinden hareketle sıfatları, sıfat tamlamalarını bulur ve sıfatların, sıfat tamlamalarının işlevlerini belirler.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

4. ÜNİTE: MASAL / FABL

Ünite Süresi: 5 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ul style="list-style-type: none">• Türk halk edebiyatından bir masal örneği• Doğu edebiyatından bir masal örneği• Divan edebiyatından fabl özelliği gösteren bir mesnevi örneği• Batı edebiyatından bir fabl örneği• Masal ve fabl türünün genel özellikleri açıklanır.• Türk dünyası masallarından hareketle millî motifler tespit edilir.• Masalın unsurları ve motiflerini tespit etmeleri sağlanır ve bunların metne katkısı ortaya konulur.• Masal ve fablların iletilerinin sorgulanması sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">• Masal / fabl yazma çalışması yaptırılır.• Seçilen mesnevinin günümüz Türkçesiyle yeniden yazılmasına yönelik çalışmalar yaptırılır.• Okuduğu masal / fabl ile ilgili düşünce ve izlenimlerini konu alan farklı türlerde yazma çalışmaları yaptırılır.• Masal ve fabllardaki bakış açısı değiştirilerek ikincil karakterlerin ağızından metnin tekrar kurgulanması sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">• Dinleme türleri ve etkili dinlemenin ilkeleri açıklanır.• Öğrencilerin yazdıkları metinleri sunmaları sağlanır.• Öğrencilerin masal / fabllardan uyarlanmış filmleri izlemeleri ve film ile metin arasındaki farkları tartışmaları sağlanır.• Masal ve fabllarda öne çıkan değerler tartışılır.• Masal ve fablların iletilerinin sorgulanması sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Metindeki zamirleri bulur ve bunların metindeki işlevlerini belirler.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

5. ÜNİTE: ROMAN

Ünite Süresi: 5 Hafta

OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<p>1. Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatından iki roman örneği</p> <ul style="list-style-type: none">• Roman ve roman türleri hakkında genel bilgi verilir.• Romanın hikâyeden ayrılan yönleri üzerinde durulur.• Dünya edebiyatından bir roman örneğine yer verilir ve bu örneğin incelenen metinlerle karşılaştırılması sağlanır.• Romanlardaki millî, manevî, evrensel değerler üzerinde durulur.• Romanın öne çıkan unsurlarının metne katkısı üzerinde durulur.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden bir romanın bir kesitini bakış açısı ve anlatıcıyı değiştirerek yazması istenir. Bakış açısı veya anlatıcı değişikliğinin romanın içeriğine ve anlatıma etkisinin değerlendirilmesi sağlanır.• Romanı oluşturan unsurlardan birini çözümlmeye yönelik yazı yazması teşvik edilir.• Roman karakterlerinden birinin geçirdiği değişimler üzerine yazmaları sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">• Hazırlıklı konuşmanın aşamaları kısaca açıklanır.• Okudukları roman üzerinde edebiyat halkası yöntemi ile yorum yapmaları sağlanır.• Radyo tiyatrosu hâline getirilen bir romanı orijinal hâliyle karşılaştırmaları sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Fiilleri ve fiillerin özelliklerini metinden hareketle belirler.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

6. ÜNİTE: TİYATRO

Ünite Süresi: 5 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<p>1. Cumhuriyet Dönemi'nden üç tiyatro (trajedi, komedi, dram) örneği</p> <ul style="list-style-type: none">• Tiyatro, tiyatronun unsurları ve türleri hakkında genel bilgi verilir. Temel tiyatro terimleri (süflör, replik, tirat, jest, mimik, aksesuar, makyaj vb.) açıklanır.• Dünya edebiyatından bir tiyatro örneğine yer verilir ve bu örneğin incelenen metinlerle karşılaştırılması sağlanır.• Tiyatronun ana fikrini ve yardımcı fikirlerini metinden kanıtlar göstererek bulması sağlanır.• Okuduğu tiyatro metinlerinde yer alan toplumsal sorunları tespit etmesi sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrenciler gruplara ayrılır ve her grubun 3-5 dakikada oynanabilecek kısa bir oyun yazması sağlanır.• Okuduğu / izlediği bir tiyatro hakkında yorumlarını yazması sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin yazdıkları oyunları sergilemeleri ve değerlendirmeleri sağlanır.• Öğrencilerin bir tiyatro oyununu izlemesi ve yorumlarını paylaşması teşvik edilir.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Metindeki zarfları bulur ve zarfların işlevlerini belirler.• Metindeki sıfatları ve zarfları karşılaştırır.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

7. ÜNİTE: BİYOGRAFİ / OTOBİYOGRAFİ

Ünite Süresi: 3 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Cumhuriyet Dönemi'nden bir biyografi örneği2. Cumhuriyet Dönemi'nden bir otobiyografi örneği3. Divan edebiyatından bir tezkire örneği <ul style="list-style-type: none">• Otobiyografi / biyografi işlenirken siyer, hatırat, hâl tercümesi, monografi, portre ve öz geçmişten kısaca bahsedilir.• Hikâye ve romanda biyografiden ve otobiyografiden nasıl yararlanılabileceği üzerinde durulur.• Biyografisini, otobiyografisini okuduğu kişilerin başarılı yönlerini, azim ve kararlılıklarını tespit etmesi sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">• Edindikleri bilgilerden hareketle öz geçmiş, portre yazmaları sağlanır (İsteyen öğrencilerin çizgi portre yapabilecekleri belirtilir).• Tanıdığı bir kişinin portresini veya biyografisini yazması sağlanır.• Gelecekte olmak istediği kişinin otobiyografisini yazması sağlanır.• İlgi duyduğu seçkin bir kişiyle ilgili araştırma yaparak biyografisini yazması teşvik edilir.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden sınıf ortamında kendilerini ve yakından tanıdıkları birini tanıtmaları istenir. İki anlatım arasındaki farkı değerlendirmeleri sağlanır.• Başarılı kişileri konu alan biyografik ve otobiyografik belgeselleri izlemesi sağlanır.• Konuşmalarında biyografisini okuduğu seçkin kişilerin hayat hikâyelerinden yararlanması sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Metindeki edat, bağlaç ve ünlemleri bularak bunların işlevlerini belirler.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

8. ÜNİTE: MEKTUP / E -POSTA

Ünite Süresi: 3 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<p>1. Cumhuriyet Dönemi'nden bir özel, bir edebî mektup; iki e-posta örneği</p> <p>2. Tanzimat Dönemi'nden bir mektup örneği</p> <ul style="list-style-type: none">• Mektup türünün özellikleri açıklanır. Hikâye, roman ve şiir gibi türlerde mektubun bir anlatım biçimi / tekniği olarak da kullanıldığı örneklenir.• Mektup türünün dünya edebiyatından bir örneğine yer verilir ve bunu inceledikleri metinlerle karşılaştırmaları sağlanır.• Özel mektup ile edebî mektup arasındaki benzerlik ve farklılıklar, incelenen metinler üzerinden gösterilir.• Mektup roman türünden bir roman okuması sağlanır.• Türk dünyasından örnek metin olarak Gaspıralı İsmail Bey'in mektupları öğrencilerle paylaşılır.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin mektup yazma aşamalarına uygun olarak mektup / e-posta yazma çalışması yapmaları sağlanır. Ayrıca öğrencilere mektup yazma geleneği üzerine düşünce ve izlenimlerini anlatan bir yazı yazdırılır.• Dilekçe ve tutanak yazmanın kuralları açıklanır. Örneklerden hareketle bir dilekçe ve tutanak yazmaları sağlanır.• Ürettiği ve paylaştığı metinlerle ilgili hukuki, ahlaki ve mesleki sorumluluklarının olduğu ve buna göre hareket etmesi gerektiği vurgulanır.• e-posta yazarken kişisel bilgilerin güvenlik altına alınması gerektiği vurgulanır.	<ul style="list-style-type: none">• Açık oturumun genel özellikleri hakkında bilgi verilir.• Öğrencilerin bir açık oturumu izlemeleri ve değerlendirmeleri sağlanır.• Özyayın Gönülüm'ün "Ninemin Mektubu" isimli türküsü dinletilir.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Metindeki edat ve bağlaçları karşılaştırır.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

9. ÜNİTE: GÜNLÜK / BLOG

Ünite Süresi: 2 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ul style="list-style-type: none">Cumhuriyet Dönemi'nden iki günlük örneğiİki blog örneğiGünlük ve blog hakkında bilgi verilir, aralarındaki benzerlik ve farklılıklar vurgulanır.Anlatım tekniği olarak günlük türünden yararlanan roman ve hikâyelere örnekler verilir.Bilim, kültür ve sanat alanındaki seçkin insanların günlüklerini okumaları sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">Günlük yazmada gözlem ve kişisel izlenimlerin önemi vurgulanarak öğrencilerden günlük yazması istenir.Öğrencilerin bir blog oluşturmaları ve başta günlükleri olmak üzere diğer yazılı veya görsel üretimlerini bu blogda paylaşımları sağlanır.Gelecekte olmak istediği bir kişinin bir gününü anlatan günlük yazması ve blogda paylaşımları teşvik edilir.	<ul style="list-style-type: none">Öğrencilerin farklı günlüklerden / bloglardan seçtiği metinlerden bir sunu hazırlamaları sağlanır.Günlük türünün tarihî ve edebi dönemlere ait olayları veya adli vakaları aydınlatmadaki rolleri üzerine tartışma yapımları sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">Metindeki sözcük türlerinin işlevlerini değerlendirir.Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

10. SINIF

1. ÜNİTE: GİRİŞ 1. DÖNEM

Ünite Süresi: 3 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<p>1. Edebiyatın tarih ve din ile ilişkisi</p> <ul style="list-style-type: none">Tarihî gerçekliğin edebî metinlerde yeniden yorumlandığı, tarihin edebiyattan yararlanabileceği üzerinde durulur.Dinî hayatın edebî dönemleri belirleyen etkenlerden biri olduğundan bahsedilir. Edebiyatın dinî hayata, dinî hayatın da edebiyata ve dile etkide bulunduğuna dikkat çekilir. <p>2. Türk edebiyatının tarihî dönemleri</p> <ul style="list-style-type: none">Mehmet Fuat Köprülü'nün Türk edebiyatına dair yaptığı tasnif dikkate alınarak İslamiyet'in kabulünden önceki dönem, İslami dönem, Batı etkisinde gelişen dönem üzerinde durulur. Bu dönemlere ilişkin bilgilendirme örnek metinler üzerinden yapılır. <p>3. Türkçenin tarihî gelişimi</p> <ul style="list-style-type: none">Sözlü edebiyat dönemi ile ilgili kısaca bilgi verilir. Yazılı edebiyat dönemi hakkındaki açıklamalar, Türklerin kullandığı alfabeler (Köktürk, Uygur, Arap, Kiril, Latin) çerçevesinde yapılır.Matbaanın icadı ve gelişiminde Türklerin rolü üzerinde durulur.	<ul style="list-style-type: none">"Yazının gelişimi", "Türk yazı sanatı" ve "Alfabeler" gibi konularda bir yazma çalışması yapmaları sağlanır."Yazı olmasaydı ne olurdu?" sorusu üzerine yazmaları istenir.	<ul style="list-style-type: none">Hat sanatı, yazı tipleri / karakterleri, kâğıt, kitap, kütüphane gibi konular üzerinde hazırlıklı bir konuşma yapmaları; konuşmalarını görsel unsurlarla desteklemeleri sağlanır.Matbaanın icadında ve gelişiminde Türklerin rolü üzerine araştırmalar yapıp konuyu tartışmaları sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları:		
<ul style="list-style-type: none">Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

2. ÜNİTE: HİKÂYE

Ünite Süresi: 6 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Dede Korkut hikâyelerinden bir örnek2. Bir halk hikâyesi örneği3. Bir mesnevi örneği4. Tanzimat Dönemi'nden bir hikâye örneği5. Millî Edebiyat Dönemi'nden bir hikâye örneği <ul style="list-style-type: none">• Hikâye türünün dünya edebiyatından bir örneğine yer verilir ve bu hikâyenin incelenen metinlerle karşılaştırılması sağlanır.• Halk hikâyeleri, destan tipi ve aşk temalı olmak üzere iki farklı tarzdan biri seçilir.• Mesnevi örnekleri Yusuf u Züleyha ve Ashab-ı Kehf gibi eserlerden seçilir.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilere inceledikleri metinlerden hareketle bir hikâye yazdırılır.• İncelenen metinlerle ilgili düşünce ve izlenimlerini konu alan farklı türlerde yazma çalışmaları yaptırılabilir.• Geleneksel hikâye ile modern hikâye arasındaki benzerlik ve farklılıkları değerlendiren yazı yazmaları sağlanır.• Öğrencilerin yazdığı metinler çeşitli araç ve yöntemlerle (sınıf panosu, okul panosu, dergi, gazete, sosyal medya vb.) sergilenir.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin hikâyeden uyarlanmış bir filmi izlemeleri ve filme konu olan hikâyeyi okumaları sağlanır. Film ile hikâye arasındaki farkı değerlendirmeleri teşvik edilir. ("Pembe İncili Kaftan" ve Mustafa Kutlu'nun "Uzun Hikâye" adlı eserleri gibi).• Hikâye yazarlarıyla söyleşi yapmaları sağlanır.• Konusunu tarihten alan bir hikâye okutulur. Tarih-kurmaca ilişkisi üzerine tartışma yapmaları sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Metindeki kelime gruplarını bulur ve işlevlerini belirler.• Metindeki fiilimsileri bulur ve fiilimsilerin işlevlerini belirler.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

3. ÜNİTE: ŞİİR

Ünite Süresi: 6 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">İslamiyet'in kabulünden önceki Türk şiirinden bir koşuk, bir sagu örneğiGeçiş dönemi (11-12. yüzyıl) Türk edebiyatından kısa metin örnekleriHalk edebiyatından bir ilahi ve bir nefes örneğiHalk edebiyatından üç mâni (düz, kesik ve yedekli mâni) ve bir türkü örneğiHalk şiirinden bir koşma örneğiDivan şiirinden bir gazel örneğiDivan şiirinden bir kaside örneğiDivan şiirinden bir şarkı örneği <ul style="list-style-type: none">Halk edebiyatından ilahi örneği Yunus Emre'nin şiirlerinden seçilir.Beğendiği şiirlerden seçki oluşturmaları ve bunlardan bazılarını ezberlemeleri teşvik edilir.	<ul style="list-style-type: none">Öğrencilerin okuma bölümünde edinilen bilgilerden yararlanarak mâni ve koşma yazmaları sağlanır.Yazdığı şiir denemelerinde söz sanatları yapmaları teşvik edilir.Öğrencilerin yazdığı şiirler sınıfta değerlendirilir, çeşitli araç ve yöntemlerle (sınıf panosu, okul panosu, dergi, gazete, sosyal medya vb.) sergilenir.Beğendiği bir şiire nazire yazma denemeleri teşvik edilir.Ahmet Hamdi Tanpınar'ın "Anadolu'nun romanını yazmak isteyenler ona mutlaka bu türkülerden gitmelidirler." sözü üzerine bir yazı yazmaları sağlanır.Aynı temalı şiir örneklerinden yararlanarak halk şiiri ile divan şiirinin özelliklerini karşılaştıran bir yazı yazmaları sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">Öğrenciler üç gruba ayrılır: İlk gruptan aile büyüklerinden veya başka kişilerden "mâni" derlemeleri ve bunları konularına göre tasnif ederek sınıfta sunmaları istenir. İkinci gruptan halk şiiri nazım biçimlerinden (koşma, semai, varsağı, destan, türkü, mâni, ilahi, nefes vb.) oluşan bir şiir dinletisi hazırlamaları ve sunmaları istenir. Son gruptan da divan şiiri nazım biçimlerinden (gazel, kaside, şarkı, rubai, terkebîbent vb.) oluşan bir şiir dinletisi hazırlamaları ve sunmaları istenir. Öğrencilerin her sunumdan sonra dinledikleri şiirlerin ahenk unsurları, ses akışları ve hissettirdikleri ile ilgili çıkarımlarda bulunmaları sağlanır.Şeyyad Hamza'nın "Ecel tutmuş elinde bir ulu cam / Ol camın içi dolu serencam" beytiyle başlayan gazeli üzerine yorum yapmaları sağlanır.Yunus Emre'nin şiirlerinden yapılmış farklı müzik tarzlarındaki besteler dinletilerek değerlendirilmesi sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">Metindeki kelime gruplarını bulur ve kelime gruplarının işlevlerini belirler.Metindeki fiilimsileri bulur ve fiilimsilerin işlevlerini belirler.Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

4. ÜNİTE: DESTAN / EFSANE

Ünite Süresi: 5 Hafta

OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Dünya edebiyatının ilk destanlarından bir örnek2. Türk halk edebiyatından bir efsane örneği3. İslamiyet'in kabulünden önceki Türk edebiyatından bir destan örneği4. İslamiyet'in kabulünden sonraki dönemden bir destan örneği5. 1923-1980 dönemi Türk edebiyatından bir yapma destan örneği <ul style="list-style-type: none">• Kuruluş anlatıları olarak destanların, ait oldukları toplumun millî kimliğiyle olan bağı; tarihî, kültürel ve toplumsal açıdan önemi üzerinde durulur. Türk destanları işlenirken millî ve manevi değerler üzerinde durulur.• Efsanelerde yer alan kişi, olay ve değerlerin oluşum süreçleri ve farklı ülkelerde benzer efsanelerin yerelleşmesi üzerinde durulur.• "Manas Destanı" tanıtılır.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden yakın çevrelerindeki varlıklar, mekânlar, tarihî olaylar, tabiat olayları ve inanışlarla ilgili efsaneleri sözlü kültür kaynaklarından derlemeleri ve bunları yazıya geçirecek sergilemeleri (sınıf panosu, okul panosu, dergi, gazete, sosyal medya vb.) istenir.• "Bozkurtlar", "Gün Olur Asra Bedel" gibi eserlerin destan türünden etkilenilerek yazıldığı bilgisinden hareketle "15 Temmuz Demokrasi Zaferi ve Şehitleri" konusunda, öğrencilerin tercih ettiği türde yazı yazdırılır.• Seçtiği bir destan kahramanının portresini yazmaları sağlanır.• Okudukları destan ve romanlardan hareketle iki türü karşılaştıran bir yazı yazmaları sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin derleyip yazdıkları efsaneleri sınıfta canlandırmaları sağlanır.• Destan veya efsanelerden yararlanarak çekilmiş bir film, sahnelenmiş bir tiyatro eseri öğrencilere izlettirilerek tartışılması sağlanır.• Efsanelerin millî kimlik oluşturma süreci üzerine tartışma yapmaları sağlanır.• "Arketip" kavramı üzerine araştırma yaparak tartışmaları sağlanır.

Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları:

- Metindeki kelime gruplarını bulur ve kelime gruplarının işlevlerini belirler.
- Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.

5. ÜNİTE: ROMAN 2. DÖNEM

Ünite Süresi: 6 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Dünya edebiyatından bir roman örneği<ul style="list-style-type: none">• Dünya edebiyatından alınan metin, roman türünün 19. yüzyıldaki realist örneklerinden seçilir.2. Tanzimat Dönemi Türk edebiyatından bir roman örneği3. Servetifünun Dönemi'nden bir roman örneği<ul style="list-style-type: none">• Seçilen örnek dünya edebiyatından okunan roman ile karşılaştırılarak incelenir.4. Millî Edebiyat Dönemi'nden bir roman örneği<ul style="list-style-type: none">• Önceki dönemin realist romanından ayrılan yönleri ortaya konur.• Roman türünün destanlarla ilişkisi üzerinde durulur.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden, okudukları bir romanın sonucunu değiştirerek yazmaları, romandaki olay örgüsünü hikâye türünde yazmaları veya romanın bir kesitini diyalog hâlinde yazmaları istenir.• Romanın tamamını veya bir unsurunu çözümlenmeye yönelik yazı yazmaları sağlanır.• Romanda beğendiği bir bölümü çizgi romana dönüştürmesi teşvik edilir.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin Türk ve dünya edebiyatından sinemaya uyarlanmış bir romanın filmi izlemeleri ve yorumlamaları sağlanır.• Romanın bir bölümünü radyo tiyatrosu şeklinde seslendirmeleri sağlanır.• Romanda tespit ettiği toplumsal sorunların çözümüne yönelik tartışma yapımları sağlanır.• Millî Edebiyat Dönemi romanlarındaki karakterlerin millî kimlik inşasına hizmet etmek üzere nasıl kurgulandığı üzerine tartışma yapımları sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Metindeki kelime gruplarını bulur ve kelime gruplarının işlevlerini belirler.• Metinler üzerinden imlâ ve noktalama çalışmaları yapılır.		

6. ÜNİTE: TİYATRO

Ünite Süresi: 4 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Geleneksel Türk tiyatrosundan iki metin örneği (Karagöz, orta oyunu)2. Modern Türk tiyatrosundan bir metin örneği <ul style="list-style-type: none">• Tiyatro türünün dünya edebiyatından bir örneğine yer verilir ve bu örneğin incelenen metinlerle karşılaştırılması sağlanır.• Tiyatronun toplumların değişim ve dönüşümlerindeki işlevlerini fark etmeleri sağlanır.• Toplum hayatındaki değişimlerin tiyatroya yansımaları üzerinde durulur.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin inceledikleri metinlerden hareketle geleneksel tiyatronun eğlence kültürümüzdeki yeri, Osmanlı toplumunun bir arada yaşama kültürü, isimlerle karakter arasındaki ilişki, yanlış anlamalar ve şive taklitleri gibi konular üzerinde yazı yazmaları sağlanır.• Okudukları bir tiyatro metnini hikâyeye dönüştürmeleri sağlanır.• Kendisini kahramanın yerine koyarak metni yeniden yazması istenir.	<ul style="list-style-type: none">• Meddahlık hakkında bilgi verilir. Öğrencilerin izledikleri meddah veya tek kişilik gösteriden hareketle kısa bir meddah oyunu sunmaları sağlanır. Genel ağdan Karagöz, köy seyirlik oyunu, orta oyunu videoları izlenmesi ve canlandırılması teşvik edilir.• Okuduğu tiyatro metnlerinde yer alan bireye yönelik sorunları tespit etmeleri ve tartışmaları sağlanır.• Geleneksel Türk tiyatrosunun günümüze aktarılması ile ilgili fikirler üretmek bunları paylaşması sağlanır.• Geleneksel Türk tiyatrosundaki kahramanları günümüze uyarlayarak canlandırmaları istenir.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Metindeki cümlelerin farklı özelliklerini belirler.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

7. ÜNİTE: ANI / HATIRA

Ünite Süresi: 2 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Servetifünun Dönemi Türk edebiyatından bir anı örneği2. Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatından bir anı örneği3. Dünya edebiyatından bir anı örneği4. Türk dünyasından bir anı örneği <ul style="list-style-type: none">• Anıların hikâye ve roman türüne kaynaklık edebileceği belirtilir. Ömer Seyfettin'in "Kaşağı", "İlk Namaz"; Orhan Kemal'in "Sağ İç" gibi hikâyeleri ve Peyami Safa'nın "Dokuzuncu Hariciye Koşuşu" romanının anı türünden yararlanılarak yazıldığı üzerinde durulur.• Türk ve dünya edebiyatının önemli sanatçılarının anıları üzerinde durulur.• Türk edebiyatı ve Türk dünyası edebiyatındaki sanatçıların çocukluk ve gençlik anılarından hareketle edebiyata nasıl yöneldikleri üzerinde durulur.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden türün özelliklerine uygun bir anı yazmaları istenir.• Yazarların anılarının, eserlerindeki yansımalarını değerlendiren yazı yazmaları istenir.• Eski bir fotoğraf, bilet, takvim kâğıdı, posta pulu, fatura, kartpostal, mektup zarfı vb. nesnelere bakarak bir anı yazması istenir.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden bir hatıralarını anlatmaları istenir.• Anı türünün tarihî ve edebî dönemlere ait olayları veya adli vakaları aydınlatmadaki rolleri üzerine tartışma yapılmaları sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Metindeki cümle çeşitlerini bulur ve bunların metindeki işlevlerini belirler.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

8. ÜNİTE: HABER METNİ

Ünite Süresi: 2 Hafta

OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Gazete ve dergilerden iki haber metni örneği2. Genel ağ haberlerinden bir metin örneği3. Aynı habere ait farklı metin örnekleri4. Türk ve dünya medyasından teknoloji ile ilgili haber metinleri örneği <ul style="list-style-type: none">• 5N1K kuralından ve temel habercilik terimlerinden (sütun, spot, manşet, tekzip, sürmanşet, asparagas, muhabir vb.) bahsedilir.• Gazete, dergi, genel ağ, radyo ve televizyon haberciliğinin farkları vurgulanır.• Şiddet içerikli haberlerin, izlenmeyi artırma aracı olarak kullanılmaması gerektiği üzerinde durulur.• Haber metinlerinin sanat metinlerine kaynaklık edebileceği belirtilir.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden yaşadıkları veya kurguladıkları bir olayı haber metni hâline getirmeleri istenir.• Bir haber metnini 5N1K kuralına göre değerlendiren bir yazı yazmaları istenir.• Bir haber metnini hikâyeleştirilmeleri sağlanır.• Aynı haberi farklı haber kaynaklarından dinlemesi / izlemesi sağlanarak aradaki farklar üzerine bir yazı yazmaları sağlanır.• Okuldaki bir etkinliğin haberi yapılarak genel ağ, okul sitesi veya bireysel bloglarda yayımlanması sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">• Farklı haber sunumlarının izlenmesi sağlanır.• Haber sunucularında bulunması gereken özelliklere ilişkin bir tartışma yapılması sağlanır.• Öğrencilerden yazdıkları veya seçtikleri haber metinlerini haberin içeriğini yansıttıkları şekilde sunmaları istenir.• Bir haber metni ile bir kurmaca metin arasındaki farkları tartışmaları sağlanır.• Sosyal medya haberlerinin doğruluğu ve güvenilirliğini sorgulayan bir tartışma yapılmaları sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Metindeki cümlelerin öğeleri bulunur.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

9. ÜNİTE: GEZİ YAZISI

Ünite Süresi: 2 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Tanzimat edebiyatından bir gezi yazısı örneği2. Cumhuriyet Dönemi'nden iki gezi yazısı örneği3. Dünya edebiyatından bir gezi yazısı örneği4. Osmanlı topraklarını ziyaret eden yabancı yazarlardan bir gezi yazısı örneği <ul style="list-style-type: none">• Divan edebiyatından seçilen gezi yazısı "Evliya Çelebi Seyahatnamesi"nden alınır.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden gezdikleri bir yer hakkında gezi yazısı yazmaları istenir. Yazıyı görsel unsurlarla desteklemeleri önerilir.• Seyahatnameler ile günümüz gezi yazılarını, bloglarını ve programlarını karşılaştıran bir yazı yazmaları sağlanır.• Hayalî yerler / mekânlar kurgulayarak bu yer hakkında bir gezi yazısı yazması teşvik edilir.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden yazdıkları gezi yazılarını sınıfta sunmaları istenir.• Bir gezi programını izlemesi, bir gezi bloğunu takip etmesi ve bunlardan edindiği izlenimleri paylaşması sağlanır.• Bir gezi düzenleyerek gezip gördükleri yerler hakkındaki izlenimlerini, görsel destekli bir sunum eşliğinde paylaşmaları sağlanır.• James Bacon "Yeni Atlantis", Thomas Moore "Ütopya", Akşit Göktürk "Ada" kitaplarından yola çıkarak olmayan bir yere seyahat arzusunun nedenleri tartışılır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Metindeki cümlelerin öğeleri bulunur.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

11. SINIF

1. ÜNİTE: GİRİŞ 1. DÖNEM

Ünite Süresi: 2 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<p>1. Edebiyat ve toplum ilişkisi</p> <ul style="list-style-type: none">Edebiyatın toplum sorunlarını dile getirdiği, bunu yaparken toplumsal değişime etkide bulunduğu üzerinde durulur. <p>2. Edebiyatın sanat akımları ile ilişkisi</p> <ul style="list-style-type: none">Edebî eserlerin belli bir sanat anlayışı doğrultusunda yazıldığı, eserler toplamının da edebiyat ve sanat akımlarını oluşturduğu üzerinde durulur. Batı'da ve Türk edebiyatında oluşan sanat akımlarına metinler bağlamında kısaca değinilir.	<ul style="list-style-type: none">Öğrencilerin okuduğu metinlerden hareketle edebiyat, sanat ve toplum ilişkisi üzerine farklı türlerde yazı yazmaları sağlanır.Öğrencilerin toplumsal sorunlar üzerine yazı yazmaları sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">Öğrencilerden sanat akımlarının edebiyat resim, müzik ve mimari gibi farklı sanat dallarına nasıl yansıdığı üzerinde bir sunum yapmaları ve sunumlarını görsel, işitsel öğelerle desteklemeleri istenir.Toplumsal bir problemin çözümüne ilişkin bir proje hazırlamaları ve hazırladıkları projeyi uygun bir tarihte sunmaları istenir.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları:		
<ul style="list-style-type: none">Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

2. ÜNİTE: HİKÂYE

Ünite Süresi: 5 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Cumhuriyet Dönemi'nde (1923-1940) yazılmış iki hikâye örneği2. Cumhuriyet Dönemi'nde (1940-1960) yazılmış üç hikâye örneği3. Dünya edebiyatından iki hikâye örneği <ul style="list-style-type: none">• 1923-1940 döneminden seçilecek metinlerin biri olay hikâyesi, diğeri de durum hikâyesi olmalıdır.• 1940-1960 döneminden alınan metinler farklı eğilimleri temsil eden (bireyin iç dünyasını esas alan, toplumcu gerçekçi, millî-dinî duyarlılıkları yansıtan, modernist) hikâyelerden seçilir.• Ahmet Hamdi Tanpınar, Sabahattin Ali, Memduh Şevket Esendal, Haldun Taner ve Sait Faik Abasıyanık; Stefan Zweig ve Julio Cortazar'ın hikâyelerine yer verilebilir.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden inceledikleri hikâyelerden birinin özelliklerine (bireyin iç dünyasını esas alan, toplumcu gerçekçi, millî-dinî duyarlılıkları yansıtan, modernist) uygun olarak bir hikâye yazmaları istenir.• Sabahattin Ali, Memduh Şevket Esendal ve Sait Faik Abasıyanık'ın hikâyelerinden hareketle olay ve durum hikâyesini karşılaştıran bir yazı yazmaları sağlanır.• Döneme ait bir hikâyeyi çözümlenici bir değerlendirme yazısı yazmaları sağlanır.• İzlenimci (empresyonizm) akıma ait bir resimden yola çıkarak hikâye yazmaları teşvik edilir.	<ul style="list-style-type: none">• Öğretmen tarafından sınıfa getirilen seslendirilmiş bir hikâye dinletilir ve öğrencilerden dinledikleri hikâyeyi yorumlamaları istenir.• Toplumcu gerçekçi hikâyelerden farklı olarak modernist hikâyenin toplumla kurduğu ilişkiyi tartışmaları sağlanır.• Toplumcu gerçekçi hikâyenin ortaya çıkışında rol oynayan tarihsel ve toplumsal etkenlerin araştırılıp tartışılması sağlanır.• Sait Faik Abasıyanık'ın "Havada Bulut" hikâyesiyle bu hikâyeden uyarlanan filmin izlenerek karşılaştırılması sağlanır.• Kendi yazmış oldukları bir hikâyenin kısa filmini çekmeleri teşvik edilir.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Metindeki cümle çeşitlerini bulur ve bunların işlevlerini belirler.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

3. ÜNİTE: ŞİİR

Ünite Süresi: 6 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Tanzimat Dönemi'nden iki şiir örneği2. Servetifünun Dönemi'nden iki şiir örneği3. Millî Edebiyat Dönemi'nden iki şiir örneği4. Cumhuriyet'in ilk döneminden hece ölçüsüyle yazılmış bir şiir örneği5. Saf şiir anlayışından iki şiir örneği6. Türk dünyası edebiyatından iki şiir örneği <ul style="list-style-type: none">• Servetifünun Dönemi şiirleri incelenirken Fecriati'den tema ve dil kullanımı bağlamında kısaca bahsedilir. Bu dönemde ayrıca mensur şiir konusuna da yer verilir.• Millî Edebiyat Dönemi'nin bağımsız isimlerinden Mehmet Âkif Ersoy'un bir şiiri değerlendirilir, "manzum hikâye" kavramı açıklanır.• Türk dünyasından alınacak şiirler Bahtiyar Vahapzade ve Şehriyar gibi şairlerden seçilir.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin inceledikleri şiirlerden birinin özelliklerine uygun şiir yazmaları sağlanır.• Halk ve divan şiiri motiflerinin Cumhuriyet Dönemi şiirindeki yerini değerlendiren bir proje çalışması yaparak raporlaştırması sağlanır.• Manzum hikâye yazmaları teşvik edilir.• Şairlerin hayatlarının araştırılarak şiirlerine etkisinin değerlendirildiği bir yazı yazmaları sağlanır.• Şiirde imge ve metafor kullanımını, dönemler arasındaki farklar bakımından değerlendiren bir yazı yazmaları sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin kendilerine yakın buldukları şiir anlayışı ile ilgili kısa bir konuşma yazmaları sağlanır.• Yahya Kemal'in "Çok kimse anlamaz eski musikîmizden / Ve ondan anlamayan bir şey anlamaz bizden" beytinden yola çıkarak eski-yeni Türk şiiri üzerine tartışmaları sağlanır.• Aynı konuda yazılmış Türk dünyasından ve Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinden birer örneğin karşılaştırılarak ortak yönlerine ait tespitlerin panel, forum vb. tarzında sunulması sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları:		
<ul style="list-style-type: none">• Metindeki cümle çeşitlerini bulur ve bunların işlevlerini belirler.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

4. ÜNİTE: MAKALE

Ünite Süresi: 3 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Fen bilimleri ve sosyal bilim-ler alanlarında yazılmış birer bilimsel makale örneği2. Konusu dil veya edebiyat olan birer bilimsel makale örneği3. Güncel makale örneği <ul style="list-style-type: none">• Bilimsel makale ile güncel makale arasındaki benzerlik ve farklılıkların ortaya konması sağlanır. Güncel makale ile diğer gazete köşe yazıları (deneme, fıkra, sohbet vb.) arasındaki benzerlik ve farklılıklar ortaya konulur.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilere makale türü ile ilgili öğrendiklerinden hareketle araştırmaya dayalı bir metin yazma çalışması yaptırılır. Araştırmaya dayalı metinlerin yazımında kütüphanede ve genel ağda kaynak taramasının nasıl yapıldığı ve sınırlandırıldığı örneklerle gösterilir. Öğrencilerden genel ağda yaptıkları araştırmaları bilişim teknolojilerini kullanarak iş birlikli bir rapor hâline getirmeleri istenir.• Okudukları seçkin bir kişinin çalışmaları hakkında araştırmaya dayalı bilimsel bir makale yazmaları teşvik edilir.• Yazdıkları makaleleri okul dergisi veya sosyal medyada paylaşmaları teşvik edilir.• Farklı kaynaklardaki bilgilerin bir metinde nasıl terkip edileceği örneklerle açıklanır.• Metin içinde ve sonunda bilimsel kaynak göstermeye ilişkin temel ilkeler örneklerle açıklanır.• Gaspıralı İsmail Bey'in "Eğitim Yazıları" tanıtılır.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin münazaranın özelliklerine uygun bir münazara örneği sunmaları sağlanır. Yapılan münazaranın değerlendirilmesi sağlanır.• Sosyal medyanın günümüz aile ilişkilerine etkisi üzerine bir araştırma yapıp arkadaşlarıyla tartışır.• Aynı konuda yazılmış iki farklı güncel makale örneğinin karşılaştırılarak yorumlanması sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Metindeki cümle çeşitlerini bulur ve bunların işlevlerini belirler.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

5. ÜNİTE: SOHBET VE FIKRA

Ünite Süresi: 3 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Cumhuriyet öncesi dönemde yazılmış bir sohbet örneği2. Cumhuriyet Dönemi'nden bir sohbet örneği3. Cumhuriyet öncesi dönemden bir fıkra örneği4. Cumhuriyet Dönemi'nden bir fıkra örneği	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin türün özelliklerine uygun güncel bir konuda sohbet ve fıkra yazmaları sağlanır.• Yazdıkları ürünleri bir edebiyat dergisinde paylaşmaları konusunda destek olunur.	<ul style="list-style-type: none">• Türk toplumundaki sohbet kültürüne değinilir. Türk toplumunda sohbet kültürü ve metin türü olarak sohbetin karşılaştırılması sağlanır.• Günümüzde sohbet türünde eser yazılıp yazılmadığı araştırılarak konunun tartışılması sağlanır.• Öğrencilerin bir sohbet veya fıkra metnini türün özellikleri ile dil ve anlatım bakımından inceleyerek değerlendirmeleri sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Anlatım bozuklukları ile ilgili çalışmalar yapılır.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

6. ÜNİTE: ROMAN 2. DÖNEM

Ünite Süresi: 6 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Cumhuriyet Dönemi'nden 1923-1950 arası iki roman örneği2. 1950-1980 arası dönemden iki roman örneği3. Dünya edebiyatından bir roman örneği4. Türk dünyasından bir roman örneği <ul style="list-style-type: none">• Dünya edebiyatı roman örneği 20. yüzyıldan seçilmiştir.• Türk dünyasından roman örneği olarak Cengiz Dağcı'nın romanlarından seçilir.• Biyografik romanlara yer verilir.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden ders kapsamında okudukları roman üzerine bir inceleme ve değerlendirme yazısı oluşturmaları istenir.• "Devlet Ana" ile "Osmancık" romanlarını edebiyat-tarih ilişkisi bakımından değerlendiren bir bildiri metni yazmaları sağlanır.• Okudukları bir romanı çözümleyerek eleştiri yazısı yazmaları sağlanır.• Roman yazarlarının yazarlığa nasıl başladıkları ile ilgili araştırma yaparak, bunları raporlaştırmaları sağlanır.• Romanın herhangi bir unsuru (olay örgüsü, karakterler, zaman, mekân, anlatıcı bakış açısı vb.) yeniden kurgulayarak yazması sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilere Türk veya dünya edebiyatından sinemaya uyarlanan bir romanın filmi izletilerek söz konusu roman okutulur. Roman ile filmin karşılaştırılması sağlanır.• Öğrencilerin romanda yazara ait otobiyografik unsurları keşfetmeleri sağlanır.• Yaşayan roman yazarları ile görüşmeleri teşvik edilir.• Kendini roman karakterlerinden birinin yerine koyarak karakterin romandaki rolünü tartışması sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Anlatım bozukluklarıyla ilgili çalışmalar yapılır.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

7. ÜNİTE: TİYATRO

Ünite Süresi: 5 Hafta

OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Cumhuriyet Dönemi'nden (1923-1950 arası) iki tiyatro örneği2. Cumhuriyet Dönemi'nden (1950-1980 arası) bir tiyatro örneği3. Dünya edebiyatından bir tiyatro örneği <ul style="list-style-type: none">• Necip Fazıl Kısakürek'in, Gungör Dilmen'in, Haldun Taner'in ve Turan Oflazoğlu'nun tiyatroları ele alınır.• Muhsin Ertuğrul'un Türk tiyatrosunun kuruluşu ve gelişimindeki yeri ele alınır.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden tiyatro salonunda veya medya ortamında seyrettikleri bir tiyatro üzerine inceleme / değerlendirme yazısı yazmaları istenir.• Okudukları bir hikâyeyi tiyatroya dönüştürmeleri sağlanır.• Kendilerini kahramanın yerine koyarak metni yeniden yazmaları istenir.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden kendi hazırladıkları tek kişilik veya birkaç kişilik bir oyunu canlandırmaları istenir.• Okudukları tiyatro metinlerinde yer alan bireysel ve toplumsal sorunları tespit etmeleri ve tartışmaları sağlanır.• Bir masalı günümüz şartlarına uyarlayarak tiyatro metni hâline getirmeleri ve canlandırmaları sağlanır.• Dönem tiyatrolarındaki tarihsel veya mitolojik unsurları tartışmaları sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Anlatım bozukluklarıyla ilgili çalışmalar yapılır.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

8. ÜNİTE: ELEŞTİRİ

Ünite Süresi: 3 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<p>1. Cumhuriyet Dönemi'nden iki eleştiri örneği</p> <p>2. Cumhuriyet öncesi dönemden bir eleştiri örneği</p> <ul style="list-style-type: none">• Eleştiri (tenkit) türünün edebiyatımızdaki gelişimi üzerinde durulur.• Ziya Paşa'nın "Şiir ve İnşa" makalesi ile Namık Kemal'in "Mukaddime-i Celâl" ve Ahmet Şuayb'in "Hayat ve Kitaplar" adlı eserlerine değinilir.• Ahmet Hamdi Tanpınar ve Berna Moran'ın eserlerine yer verilir.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden okudukları bir roman, hikâye veya şiirle ilgili eleştiri yazmaları istenir.• Öğrencilerin yazdığı eleştiriler sınıfta değerlendirilir.• Eleştiri ile yergi türleri karşılaştırılarak aralarındaki benzerlik ve farklılıkları ele alan bir yazı yazmaları sağlanır.• Kendi yazdıkları yazıyı eleştirmeleri sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden okudukları bir kitabı tanıtmaları ve kitaba dair eleştirilerini sözlü olarak sunmaları istenir.• Eleştiri türünün Türk edebiyatında yeterince yer almasının nedenlerinin tartışılması sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Anlatım bozukluklarıyla ilgili çalışmalar yapılır.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

9. ÜNİTE: MÜLAKAT / RÖPORTAJ

Ünite Süresi: 3 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Cumhuriyet öncesi dönemden bir mülakat örneği2. Cumhuriyet Dönemi'nden bir mülakat örneği3. Cumhuriyet Dönemi'nden bir röportaj örneği <ul style="list-style-type: none">• Mülakat metinleri, edebiyat ve sanat alanıyla ilgili olmalıdır.• Örnek metinlerden hareketle mülakat ve röportajın benzerliklerine ve farklılıklarına değinilir.	<ul style="list-style-type: none">• Bir şair veya yazarla mülakat yapmaları sağlanır.• Öğrencilerden okudukları bir roman, hikâye veya şiirle ilgili röportaj yapmaları istenir.• Öğrencilerin yaptığı röportajlar sınıfta paylaşılır. Mülakat ile röportaj türleri karşılaştırılarak aralarındaki benzerlik ve farklılıkları ele alan bir yazı yazmaları sağlanır.• Okudukları bir mülakat kitabına ilişkin kitap incelemesi yapmaları sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden okudukları bir kitabı tanıtmaları ve kitaba dair eleştirilerini sözlü olarak sunmaları istenir.• Eleştiri türünün Türk edebiyatında yeterince yer almasının nedenlerinin tartışılması sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Anlatım bozukluklarıyla ilgili çalışmalar yapılır.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

12. SINIF

1. ÜNİTE: GİRİŞ 1. DÖNEM

Ünite Süresi: 2 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Edebiyat ile düşünce akımları / felsefe arasındaki ilişki2. Edebiyat ile psikoloji ve psikiyatri arasındaki ilişki3. Dilin tarihî süreç içerisindeki değişimini etkileyen sebepler4. İlk örneklerden günümüze Türkçenin önemli sözlükleri <ul style="list-style-type: none">• Edebî eserlerin bir düşünce akımını / felsefi anlayışı yansıtabileceği, aynı şekilde felsefenin de edebiyattan yararlanabileceği üzerinde durulur.• Siyasi ve toplumsal değişim, teknoloji, çeviri, yazarların dil tercihleri gibi hususların yazı ve konuşma dilini etkilediği belirtilir.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden toplumsal değişim, teknoloji ve sosyal medyanın dili nasıl etkilediği hakkında bir yazı yazmaları istenir.• Edebiyat ve felsefe arasındaki ilişkiye dair görüşlerini anlatan bir yazı yazmaları sağlanır.• İnsan psikolojisinin edebî esere yansımaları hakkında bir değerlendirme yazmaları sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden hayatımıza yeni girmiş teknolojik terimler üzerine bir sunum yapmaları istenir. Bu sunumda terimlerin yazılış ve telaffuzları ile ilgili hususlara da değinilir.• Bir eserin edebî değere sahip olmasını sağlayan ölçütler hakkında tartışmaları sağlanır.• Bireyin kendini ve hayatı tanımada edebî eserin rolünü kendi deneyimleri üzerinden tartışmaları sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları:		
<ul style="list-style-type: none">• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

2. ÜNİTE: HİKÂYE

Ünite Süresi: 7 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1960 sonrası dönemden dört hikâye örneğiKüçürek (minimal) hikâye örnekleriDünya edebiyatından hikâye örnekleri	<ul style="list-style-type: none">Öğrencilerden inceledikleri hikâyelerde bulunan tekniklerden en az ikisini kullanarak bir hikâye yazmaları istenir.Öğrencilerden küçürek hikâye yazmaları istenir.Öğrencilerin yazdığı metinler çeşitli araç ve yöntemlerle (sınıf panosu, okul panosu, dergi, gazete, sosyal medya vb.) sergilenir.Döneme ait bir hikâye üzerine eleştiri yazmaları sağlanır.Bir hikâyeyi yeniden kurgulayarak yazmaları sağlanır.Farklı hikâye kahramanlarını bir hikâyede bir araya getirerek yazmaları sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">Öğrencilerden inceledikleri ya da kendi seçtikleri bir hikâyeyi drammatize etmeleri istenir.Öğrencilerden bir hikâyecinin hayatını ve eserlerini tanıtan bir sunum hazırlamaları istenir.“Dede Korkut Hikâyeleri” dizi filmi izletilerek üzerine yorum yapmaları sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">Metinler üzerinde kelimedede anlam ile ilgili çalışmalar yapılır.Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

3. ÜNİTE: ŞİİR

Ünite Süresi: 8 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Millî Edebiyat anlayışını yansıtan iki şiir örneği2. Cumhuriyet Dönemi saf şiir anlayışından iki şiir örneği3. Cumhuriyet Dönemi'nden (1923-1960) toplumcu eğilimleri yansıtan iki şiir örneği4. Garip akımından iki şiir örneği5. İkinci Yeni'den iki şiir örneği6. Dinî değerleri, geleneğe duyarlılığı ve metafizik anlayışı öne çıkaran modern şairlerden iki şiir örneği7. 1960 sonrası toplumcu eğilimleri yansıtan bir şiir örneği8. 1980 sonrasında iki şiir örneği9. Cumhuriyet sonrası halk şiirinden iki şiir örneği <ul style="list-style-type: none">• Saf şiir örnekleri Ahmet Haşim, Yahya Kemal, Necip Fazıl Kısakürek, Ziya Osman Saba, Ahmet Hamdi Tanpınar, Ahmet Muhip Dıranas, Cahit Sıtkı Tarancı, Asaf Halet Çelebi, Behçet Necatigil, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Sedat Umran gibi şairlerden seçilir.• Cumhuriyet sonrası (1923-1960) toplumcu şiir örneği Nazım Hikmet, Attilâ İlhan gibi şairlerden seçilir.• Millî Edebiyat anlayışını devam ettiren şiirler Orhan Şaik Gökyay, Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu, Bekir Sıtkı Erdoğan gibi şairlerden seçilir.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden inceledikleri şiirlerden birinin tarzını örnek alarak şiir yazmaları istenir.• Öğrencilerin yazdığı şiirler sınıfta değerlendirilir.• Öğrencilerin yazdığı şiirler çeşitli araç ve yöntemlerle (sınıf panosu, okul panosu, dergi, gazete, sosyal medya vb.) sergilenir.• Toplumcu şiir, Garip şiiri ve İkinci Yeni şiirini, öne çıkan özellikleri bakımından karşılaştırıp değerlendiren bir yazı yazmaları sağlanır.• Halk şiirlerine yansıyan toplumsal sorunları belirleyerek bunlara ilişkin çözüm önerilerini içeren yazı yazmaları sağlanır.• Yaşayan şairlerle görüşerek onların şiire nasıl başladıkları üzerine bir mülakat yapmaları ve bunu bloglarında yayımlamaları teşvik edilir.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinden ve Türk dünyasına ait şiirlerden oluşan bir şiir dinletisi hazırlamaları ve sunmaları istenir.• Bir halk şiiri örneği ile modern şiir örneğinin karşılaştırılarak tartışılması sağlanır.• Beğendikleri bir şairin şiir anlayışını anlatan bir bildiri hazırlamaları ve bunu topluluk önünde sunmaları teşvik edilir.• Beğendiği şiirlerden bir seçki oluşturarak bunların bir kısmını ezberlemeleri teşvik edilir. Hazırladıkları seçkiyi arkadaşlarıyla paylaşmaları sağlanır.

- Dinî değerleri, geleneğe duyarlığı ve metafizik anlayışı öne çıkaran şiirler Arif Nihat Asya, Sezai Karakoç, Cahit Zarifoğlu, Erdem Bayazıt, Ebubekir Eroğlu gibi şairlerden seçilir.
- 1960 sonrası toplumcu eğilimleri yansıtan şiirler İsmet Özel, Süreyya Berfe gibi şairlerden seçilir.
- Halk şiiri örnekleri Âşık Veysel, Ali İzzet Özkan, Davut Sulari, Abdurrahim Karakoç, Âşık Daimi, şeref Taşlıova, Murat obanoğlu, Feymani, Reyhanî, Neşet Ertaş gibi 20. yüzyılın önde gelen halk şairlerinden seçilir.
- şiirler incelenirken gerekirse dünya edebiyatından ilgili şiir örneklerine yer verilir.
- Türk edebiyatında önem taşıyan Ahmet Haşim, Necip Fazıl Kısakürek ve Garip poetikalarına yer verilir.

Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları:

- Metinler üzerinde kelimedede anlam ile ilgili çalışmalar yapılır.
- Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.

4. ÜNİTE: ROMAN 2. DÖNEM

Ünite Süresi: 8 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">1. Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatından (1923-1950) bir roman örneği2. Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatından (1950-1980) iki roman örneği3. 1980 sonrası Türk edebiyatından bir roman örneği4. Türk dünyası edebiyatından bir roman örneği5. Dünya edebiyatından bir roman örneği <ul style="list-style-type: none">• Romanlar farklı anlayış ve akımlardan seçilmelidir.• Dünya edebiyatına ait roman örneği 20. yüzyıldan seçilmelidir.• Cengiz Aytmatov'un bir romanı tanıtılır.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerden inceledikleri romanlardan biri üzerine tanıtma değerlendirme yazısı yazmaları istenir.• Öğrencilerin yazdığı yazıların çeşitli araçlarla (sınıf panosu, okul panosu, dergi, gazete, sosyal medya vb.) paylaşılması sağlanır.• Okunan bir romanda hayvan karakterlerin veya doğaya ait unsurların nasıl ele alındığını ve romandaki işlevlerini inceleyen bilimsel bir makale yazmaları sağlanır.• İzledikleri filmdeki zaman ve mekân unsurlarını değiştirerek bir roman olay örgüsü tasarlamaları sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin okuyup beğendikleri bir roman hakkındaki düşüncelerini sınıf ortamında hazırlıksız konuşma şeklinde sunmaları sağlanır.• Postmodernist romanın özelliklerini değerlendiren bir sunum yapmaları sağlanır.• Sinemaya uyarlanan bir romanın filmi izletilerek roman ile filmin karşılaştırılması sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">• Cümlede anlam ile ilgili çalışmalar yapılır.• Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

5. ÜNİTE: TİYATRO

Ünite Süresi: 5 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<p>1. 1950 sonrası Türk tiyatrosundan üç metin örneği</p> <p>2. Dünya edebiyatından bir tiyatro metni örneği</p> <ul style="list-style-type: none">Seçilen metinler farklı anlayış ve akımlardan olmalıdır. <p>Eugene Ionesco'nun tiyatro eseri öğrencilere tanıtılır.</p>	<ul style="list-style-type: none">Öğrencilerden bir tiyatro metninin bir bölümünü veya tamamını özelliklerine dikkat ederek radyo tiyatrosuna dönüştürmeleri istenir.Okudukları / izledikleri bir tiyatroyu tanıtmaları sağlanır.Okudukları bir romanı tiyatroya dönüştürmeleri sağlanır.Yerli ve yabancı birer oyun seçilip ele alınan toplumsal sorunlar üzerinden karşılaştırılmaları sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">Öğrencilere bir radyo tiyatrosu dinletilir.Öğrencilerden yazdıkları radyo tiyatrosunu bilişim teknolojilerini kullanarak seslendirmeleri ve bu seslendirmeyi sınıfta sunmaları istenir.Kendilerini kahramanın yerine koyarak metni yeniden yorumlamaları istenir.Pantomim gösterisi izlettirilir, gösterideki jest, mimik ve hareketleri yorumlamaları sağlanır.Cevat Fehmi Başkut "Buzlar Çözülmeden" adlı tiyatro oyununun filmi izlettirilerek metinle karşılaştırma yapılması sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">Paragrafta anlam ile ilgili çalışmalar yapılır.Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

6. ÜNİTE: DENEME

Ünite Süresi: 4 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<p>1. Dünya edebiyatından iki deneme örneği</p> <p>2. Cumhuriyet Dönemi'nden (1923-1960) bir deneme örneği</p> <p>3. Cumhuriyet Dönemi'nden (1960 sonrası) bir deneme örneği</p> <ul style="list-style-type: none">Dünya edebiyatından alınan denemenin, türün ilk örneklerinden olmasına özen gösterilir. <p>Türün ilk örneklerinden olan Montaigne ve Bacon'ın denemeleri karşılaştırılır, benzerlik ve farklılıkları ortaya konulur.</p>	<ul style="list-style-type: none">Öğrencilerden istedikleri bir konuda deneme yazmaları istenir.Öğrencilerin yazdığı yazıların çeşitli araçlarla (sınıf panosu, okul panosu, dergi, gazete, sosyal medya vb.) paylaşılması sağlanır.Aynı konuda yazılmış farklı denemeleri karşılaştırıp yazarlarının dünya görüşlerine dair çıkarımlarda buldukları bir yazı yazmaları sağlanır.Aynı konuya dair iki farklı görüşü ortaya koyan iki ayrı deneme yazmaları sağlanır. (Güzelliği iç güzelliği veya dış güzelliği olarak ele alan yaklaşımlar gibi)	<ul style="list-style-type: none">Öğrencilerden, yazdıkları denemeleri sınıf ortamında sunmaları istenir.Aynı konuda yazılmış yerli ve yabancı denemelerin bakış açılarının karşılaştırılarak yorumlanması sağlanır.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">Paragrafta anlam ile ilgili çalışmalar yapılır.Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		

7. ÜNİTE: HİTABE (SÖYLEV, NUTUK)

Ünite Süresi: 2 Hafta		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none">Cumhuriyet Dönemi'nden iki hitabe örneğiİslamiyet'in kabulünden önceki Türk edebiyatından bir hitabe örneğiİslamiyet etkisinde gelişen Türk edebiyatından bir hitabe örneği <ul style="list-style-type: none">İslamiyet'in kabulünden önceki hitabe örneği Köktürk Kitabeleri'nden seçilir.Atatürk'ün "Nutuk" adlı eseri tanıtılır.Söylev türünün dünya edebiyatındaki ilk örneklerine değinilir.Hz. Peygamberin "Veda Hutbesi"ne yer verilir.	<ul style="list-style-type: none">Öğrencilerden güncel bir konudan yola çıkarak bir hitabe metni yazmaları istenir.Türk devlet adamlarının hitabe metinlerinde ön plana çıkan unsurları tespit etmeye yönelik bilimsel bir bildiri yazmaları teşvik edilir. (Bilge Kağan, Sultan Alparslan, Fatih Sultan Mehmet, Mustafa Kemal Atatürk gibi)Yerinde olmak istedikleri hayali bir kahramanın ağzından hitabe hazırlamaları sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">Öğrencilerden yazma çalışmalarında hazırladıkları söylevi sınıfta sunmaları istenir; sunumlar kaydedilerek sunum yapan öğrenciye izletilir. Öğrenciye öz değerlendirme imkanı verilir.Mustafa Kemal Atatürk'ün hitaplarının yer aldığı görüntüler izletilir.
Dil Bilgisi, İmla ve Noktalama Konuları: <ul style="list-style-type: none">Paragrafta anlam ile ilgili çalışmalar yapılır.Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		